

Oprávnění k držení a nošení zbraně v České republice

Pavel Zvonař

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Pavel Zvonař**
Osobní číslo: **L20276**
Studijní program: **B1032A020002 Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Oprávnění k držení a nošení zbraně v České republice**

Zásady pro vypracování

1. Definujte základní pojmy z oblasti držení, nošení a použití střelných zbraní.
2. Popište vývoj zbraňové legislativy a porovnejte v kontextu dnešní doby.
3. Vyhodnoťte současnou zbraňovou legislativu v České republice se zaměřením na držení, nošení a používání střelných zbraní v České republice.
4. Navrhněte možná zlepšení a řešení oproti stávajícímu stavu.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. BARTOŠEK, Jan a Milena BAČKOVSKÁ. *Zbraně a střelivo*. Praha: C.H. Beck, 2021. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-843-6.
2. VOSKOPOULOS, George, 2021. *European Union Security and Defence*. Springer Nature Switzerland. ISBN 978-3-030-48895-6.
3. ZÁRUBA, Jiří. *Zbrojní průkaz: právní předpisy a testy ke zkoušce odborné způsobilosti: právní stav ke dni ...* Praha: Leges, 2021(7). Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-547-0.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucí bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Radomíra Veselá, PhD. LL.M.**
Ústav environmentální bezpečnosti

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2022**

Termín odevzdání bakalářské práce: **5. května 2023**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 5.5.2023

Jméno a příjmení studenta: Pavel Zvonař

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá právní legislativou na úseku zbraní a střeliva, kterou se řídí státy České a Slovenské republiky. Práce definuje základní pojmy v této problematice a uceluje právní legislativu po roce 1989 do současnosti. V rámci práce pohlédneme na současnou problematiku ve vztahu držení, nošení a použití zbraní v civilním a služebním sektoru ozbrojených sborů. Práce má stanovený cíl v určení podobnosti a odlišnosti, vymezit jednotlivá specifika zákonů a navrhnout možná doporučení k dalšímu vývoji.

Klíčová slova: Držení a nošení zbraní, použití zbraně, zákony, ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, Česká republika, Slovenská republika, Evropská unie.

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the legal legislation in the field of weapons and ammunition, which is governed by the Czech and Slovak Republics. The thesis defines the basic concepts in this issue and completes the legal legislation after 1989 to the present. The thesis looks at the current issues in relation to the possession, carrying and use of weapons in the civilian and service sectors of the armed forces. The thesis has a stated aim in identifying similarities and differences, defining the various specifics of the laws and suggesting possible recommendations for further development.

Keywords: Possession and carrying of weapons, use of the weapon, laws, armed forces, armed security forces, Czech Republic, Slovak Republic, European Union.

Tímto chci velice poděkovat mé vedoucí práce paní JUDr. Radomíře Veselé, Ph.D.,LL.M., za její ochotu, čas a cenné rady. Dále patří poděkování všem těm, kteří mi poskytli veškeré informace.

V neposlední řadě děkuji rodinně za její trpělivost a obětavost.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 DRŽENÍ A NOŠENÍ ZBRANÍ.....	11
1.1 DEFINOVÁNÍ ZBRANĚ	11
1.2 DRŽENÍ A NOŠENÍ ZBRANĚ.....	11
1.3 DRŽENÍ ZBRANÍ U OZBROJENÝCH SIL A BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ.....	12
2 PODMÍNKY PRO DRŽENÍ STŘELNÝCH ZBRANÍ A POUŽITÍ.....	13
2.1 ZBROJNÍ PRŮKAZ.....	13
2.2 PODMÍNKY PRO ZÍSKÁNÍ ZBROJNÍHO PRŮKAZU.....	13
2.3 KATEGORIE ZBRANÍ.....	15
2.4 POUŽITÍ STŘELNÝCH ZBRANÍ DLE PRÁVNÍ ÚPRAVY.....	18
3 VÝVOJ ZBRAŇOVÉ LEGISLATIVY PO ROCE 1989.....	20
3.1 ZÁKON Č. 288/1995 SB. O STŘELNÝCH ZBRANÍCH A STŘELIVU.....	21
3.2 ZÁKON Č. 119/2002 SB. O STŘELNÝCH ZBRANÍCH A STŘELIVU.....	22
3.2.1 Novelizace mezi lety 2002 až 2017	23
3.2.2 Novelizace v roce 2021	27
3.2.3 Implementace do Ústavy České republiky.....	28
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	29
4 POUŽITÁ METODOLOGIE	30
5 DRŽENÍ, NOŠENÍ A POUŽÍVÁNÍ ZBRANÍ – CIVILNÍ SEKTOR.....	31
5.1 V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ČESKÉ REPUBLIKY	31
5.2 V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ SLOVENSKÉ REPUBLIKY.....	32
5.3 IMPLEMENTACE SMĚRNIC EVROPSKÉ UNIE	34
5.4 VYJÁDŘENÍ AUTORA K ODLIŠNÉMU ŘEŠENÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY	35
6 DRŽENÍ, NOŠENÍ A POUŽÍVÁNÍ ZBRANÍ – SLUŽEBNÍ SEKTOR.....	36
6.1 V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ČESKÉ REPUBLIKY.....	36
6.2 V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ SLOVENSKÉ REPUBLIKY	40
6.3 VYJÁDŘENÍ AUTORA K ODLIŠNÉMU ŘEŠENÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY	44
7 PRŮBĚH ROZHOVORU.....	45
7.1 VYHODNOCENÍ ROZHOVORU	51
8 DOPORUČENÍ AUTORA K DALŠÍMU VÝVOJI.....	53
ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	63

SEZNAM TABULEK.....	64
----------------------------	-----------

ÚVOD

Z historického hlediska tvořila Česká a Slovenská republika jeden stát, z čehož vyplývá, že po toto období byla v obou zemích jednotná právní úprava, zejména pak na úseku zbraní a střeliva. V roce 1993 dochází k rozdělení Československé federativní republiky a oba státy se tímto osamostatnily. Na tomto základě oba státy vytváří novou právní legislativu. Přijímají nové zákony, u kterých jsou patrné zásadní odlišnosti. U určitých zákonů a právních úprav lze spatřit podobnost, která vychází ještě ze společné právní úpravy před rozdělením jednotlivých států. K podstatnému dílčímu narovnání mezi zákony o zbraních a střelivu dochází se vstupem jednotlivých zemí do Evropské unie. Ovšem tato skutečnost řeší jen dílčí úpravy zákonů těchto dvou států a nadále zůstává zásadní odlišnost mezi jednotlivými právními úpravami.

Cílem bakalářské práce je provést za pomoci analýzy, syntézy, komparace a rozhovoru rozdělení a zhodnocení jednotlivých částí právní úpravy na úseku zbraní a střeliva. Tyto metody jsou použity pro vyhodnocení cíle. Práce je vytvořena na základě právní úpravy, norem a příslušných předpisů. Klíčový prvek zde také tvoří odborné publikace a volně dostupné zdroje. V rámci zpracování se práce dělí na teoretickou a praktickou, přičemž obě části jsou dále rozděleny do jednotlivých kapitol a podkapitol.

Teoretická část je věnována definování zbraně, držení a nošení zbraně a použití střelných zbraní dle právní úpravy. Dále je zde uvedena zbraňová legislativa po roce 1989 až do současnosti. V rámci této části práce si také přiblížíme podmínky pro zbrojní průkaz, kategorie zbraní a držení zbraní u ozbrojených sil a bezpečnostních sborů.

Praktická část je věnována samotné komparaci jednotlivých prvků v rámci držení, nošení a používání střelných zbraní. Pro lepší přehlednost jsou rozděleny na civilní a služební sektor. V jednotlivých kapitolách a podkapitolách jsou vypsány klíčové prvky pro držení, nošení a použití zbraní. V rámci civilního sektoru je vložena samotná podkapitola, která je věnována zbraňové legislativě ze strany Evropské unie.

Dílčí částí civilního a služebního sektoru jsou vyhodnoceny jednotlivě a následně je zpracováno závěrečné zhodnocení České a Slovenské právní úpravy, ve kterém jsou návrhy na možné zlepšení v oblasti zbraní a střeliva.

Celosvětové dění na úseku zbraní a střeliva je v kontextu dnešní doby velice diskutované téma. Tato problematika zásadně ovlivňuje bezpečnost státu a v rámci Evropské unie lze pozorovat jasný postoj na tuto problematiku.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DRŽENÍ A NOŠENÍ ZBRANÍ

1.1 Definování zbraně

Definici zbraně lze přiblížit na základě současné právní úpravy. V rámci české právní úpravy se nabízí výklad podle § 118 trestního zákoníku, který nám říká, že v rámci tohoto pojetí se může jednat o libovolný předmět, látku potažmo prostředek nebo také ovladatelnou energii, která může být použita k útoku na člověka nebo na jeho integritě. (Česko, 2009)

V rámci českého právního řádu problematiku zbraní řeší z velké části především zákon č. 119/2002 Sb. s posledním aktuálním zněním z ledna 2022, který dále specifikuje a přibližuje danou problematiku právní úpravy na úseku zbraní a střeliva. Tento zákon se zabývá zejména střelnými zbraněmi a střelivem. Předchozí zákon upravoval všechny zbraně jako celek tedy i zbraně řezné, sečné a bodné. Zde se však často ukazují vzniklé mezery v zákoně, a to zejména v tom, že tento zákon nijak neupravuje chladné zbraně a ty se následně mohou stát prostředkem k páčání trestné činnosti. V rámci těchto možností byla snaha o určitou regulaci a specifikaci podmínek, která by určila, za jakých podmínek může být člověk oprávněn nabývat, držet a nosit tuto zbraň. Ke schválení tohoto návrhu nikdy nedošlo a z toho důvodu nám zákon stanovuje a upravuje pouze podmínky ke zbraním střelným. (Česko, 2002)

V rámci regulace nestřelných zbraní tzv. chladných zbraní toho v právní úpravě najdeme jen velice málo, a to zejména regulaci ve smyslu omezení přítomnosti těchto zbraní. Kupříkladu § 7 odst. 3 zákon č. 84/1990 Sb. povinnosti účastníků shromáždění nám jasně definuje, že účastníci těchto shromáždění nesmí mít u sebe předměty, kterými lze ublížit na zdraví nebo lze-li usuzovat, že by tyto předměty mohly být použity k násilí nebo pohrůžce. Z toho plyne zamyšlení, zda by tyto zbraně a zbraně podobného charakteru neměly být regulovány podobným zákonem jako je zákon o zbraních. V kontextu dnešní doby se stále na prvních příčkách umísťují zločiny spáchané touto zbraní. (MV ČR; Česko, 1990)

1.2 Držení a nošení zbraně

Držení

Pojem držení zbraně lze jednoduše definovat, a to zejména ve výkladu současné legislativní úpravy. Právní řád České republiky jednoznačně definuje držení zbraně podle § 2 zákona 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu jako „zbraň nebo střelivo uvnitř

bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí“, potažmo dle druhého bodu se rozumí mít „*zbraň nenabitou náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo nábojových komorách válce revolveru uloženou v uzavřeném obalu za účelem jejího přemístění z místa na místo“* (Česko, 2002). Problematika držení zbraně je detailněji popsána v praktické části této bakalářské práce. (Česko, 2002)

Nošení

Pojem nošení zbraně je chápán dle § 2 zákona 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu „*nošení zbraně nebo střeliva mít zbraň nebo střelivo u sebe, s výjimkou případů uvedených v písmenu a)*“ (Česko 2002). Tato definice je velice obecného charakteru a jen stěží rozlišit v jaké situaci se jedná o nošení zbraně. Pokud bychom ovšem postupovali dle § 2 bod 2 písm. a), tak se dle stanovených podmínek jedná o držení zbraně. To je zásadní odlišení těchto dvou pojmů a kategorie nošení zbraně spíše vychází ze skupiny držení zbraně. Nošení zbraně je také více popsáno v praktické části této bakalářské práce. (Česko, 2002)

1.3 Držení zbraní u ozbrojených sil a bezpečnostních sborů

Držení zbraní u ozbrojených sil a bezpečnostních sborů je vždy upravováno podle příslušného zákona, který je vydaný pro danou bezpečnostní složku státu. Na základě zákona se stanovují podmínky pro držení a použití zbraní.

V rámci našeho státu máme tyto ozbrojené síly a bezpečnostní sbory:

- Armáda České republiky
- Policie České republiky
- Vězeňská a justiční stráž
- Celní správa
- Obecní policie
- Generální inspekce bezpečnostních sborů

Problematika držení zbraní u ozbrojených sil a bezpečnostních sborů bude detailněji popsána v praktické části této bakalářské práce. (Tvrdá, 2018)

2 PODMÍNKY PRO DRŽENÍ STŘELNÝCH ZBRANÍ A POUŽITÍ

2.1 Zbrojní průkaz

Zbrojní průkaz je stanoven a veden jako veřejná listina na základě, které jsou fyzické osoby oprávněny nabývat a držet zbraně, a to i střelivo do těchto zbraní. Vše je spojeno s jednotlivými skupinami uvedenými na zbrojním průkaze, a i v tomto rozsahu jsou oprávnění k jejich nošení. Doba platnosti zbrojního průkazu je stanovena na 10 let, přičemž tuto dobu lze zkrátit na základě vydaného zdravotního posudku. (Záruba 2021; Česko 2002)

2.2 Podmínky pro získání zbrojního průkazu

Pro získání zbrojního průkazu se žadatel hlásí na příslušném útvaru policie s předem vyplněným tiskopisem (žádostí). Pro vydání zbrojního průkazu musí žadatel splnit zákonem stanovené podmínky. Nabytí a držení zbraně je dle zákona nárokové tzn., pokud žadatel splní všechny uvedené podmínky je orgán státní správy povinen vydat zbrojní průkaz. (Záruba, 2021)

Podmínky pro vydání zbrojního průkazu lze rozdělit do několika bodů:

1. Fyzická osoba musí mít místo pobytu na území ČR.
2. Věková hranice žadatele je provázána se skupinami zbrojních průkazů. Skupiny A, D, E – lze vydat jen osobám starších 21 let, skupiny B, C – lze vydat osobám starších 18 let. V rámci udělování zbrojních průkazů jsou uděleny výjimky na skupiny B, C, D – pro členy sportovních střeleckých klubů či pro studenty odborných škol, ve kterých jsou zbraně a součásti zbraní programem výuky.
3. Žadatel musí být způsobilý k právním úkonům.
4. Posudek o zdravotní způsobilosti, které je vydáno praktickým lékařem, přičemž tento lékař může zažádat o posudek v rámci psychologického vyšetření. Jinak tento psychologický posudek součástí být nemusí.
5. Prokázání odborné způsobilosti, která je členěna na dvě části teoretickou a praktickou. V teoretické části prokazuje žadatel znalosti na úseku zbraní a střeliva a v praktické části prokazuje znalost odborné manipulace se zbraní. Její součástí je i střelba z různých typů zbraní dle skupin, o které žadatel žádá.

6. Bezúhonnost fyzické osoby, kterou posuzuje příslušný útvar policie. Zejména se zaměřuje na skutečnost, zdali žadatel nebyl trestán.
7. Posouzení spolehlivosti fyzické osoby si podle zákona č. 119/2002 Sb. § 23 odst. 2 provede příslušný útvar policie prověřením fyzické osoby na základě vyžádání opisu evidence z Rejstříku trestů. (Záruba, 2021)

Zkouška odborné způsobilosti

Tato zkouška se skládá z teoretické a praktické části a fyzická osoba se na ni hlásí na příslušném útvaru policie. V rámci teoretické zkoušky je uchazeč podroben písemnému testu o 30 otázkách a musí jej zvládnout v časovém limitu 40 minut. U každé otázky jsou napsány tři varianty odpovědí, přičemž jedna odpověď je vždy správná. Limit pro splnění testu se odvíjí od zvolených skupin ZP. Pokud uchazeč nesplní podmínky v teoretické části, čeká na přidělení opravného termínu, přičemž tento termín nesmí být dříve jak po 3 měsících od absolvování neúspěšné zkoušky.

Pokud žadatel úspěšně absolvuje teoretickou část, postupuje na část praktickou, kde prokazuje odbornost bezpečné manipulace se zbraní. Tuto zbraň dokáže částečně rozebrat, a to do stavu, který je potřebný pro údržbu zbraně. Následně se přistoupí ke střelbě na pevný cíl. Praktická část se celá odvíjí v rámci toho, o jaké skupiny ZP uchazeč žádá, protože mezi skupinami jsou dílčí rozdíly pro splnění.

Pokud v průběhu zkoušky dojde k porušení bezpečnostních opatření v rámci manipulace se zbraní a střelivem, může to mít za následek okamžité ukončení této části zkoušky.

Jeli žadatel úspěšný v teoretické části, ale neuspěje v praktické, může tuto část zkoušky opakovat pouze jednou, a to v časovém horizontu 15 dnů až 2 měsíců od data neúspěšného absolvování této zkoušky.

Jestliže je uchazeč na opětovném termínu znovu neúspěšný, může zažádat o nový termín odborné zkoušky, a to nejdříve po 3 měsících od neúspěšného složení této zkoušky. (Záruba, 2021)

Skupiny zbrojního průkazu

Zbrojní průkaz je rozdělen do několika skupin, které jsou provázány s kategoriemi zbraní, do nichž se jednotlivé zbraně řadí. Skupiny jsou rozděleny podle daného účelu a vymezují, jak a k čemu zbraně užit. Dle §16 odst. 2 zákona o zbraních jsou rozděleny celkem do 5 skupin. (Česko, 2002)

Zbraně slouží:

- A) ke sběratelským účelům a pro tuto skupinu je věková hranice 21 let,
- B) ke sportovním účelům a pro tuto skupinu je věková hranice 18 let s výjimkou, pokud je žadatel členem ve sdružení, které se zabývá sportovní činností, je věková hranice 15 let,
- C) k loveckým účelům a pro tuto skupinu je věková hranice 18 let s výjimkou pro žadatele, kteří jsou studenty středních odborných škol a odborného učiliště, kde je v rámci osnov vedena výuka myslivosti, pak je tato hranice 16 let,
- D) k výkonu zaměstnání nebo povolání a pro tuto skupinu je věková hranice 21 let s výjimkou pro žadatele, kteří jsou studenty středních odborných škol a odborného učiliště kde je v rámci osnov vedena výuka puškařského oboru, pak je tato hranice 18 let,
- E) k ochraně života, zdraví, majetku a pro tuto skupinu je věková hranice 21 let. (Záruba, 2021)

2.3 Kategorie zbraní

Jak již bylo uvedeno výše, tak kategorií zbraní se nejvíce dotkla novela zákona č. 13/2021 Sb. kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu. Hlavní změnou bylo rozšíření určitých kategorií, a to kategorie A o kategorii A-I a C o kategorii C-I. Lze říci, že zbraně jsou rozděleny podle určité míry nebezpečí potažmo podle mechanismu a konstrukce. V rámci popisu si níže jednotlivé kapitoly přiblížíme. (Bartošek a Bačkovská 2021)

Kategorie A – zbraně zakázané

Do této kategorie řadíme především zbraně vojenské a samočinné. Lze tedy říci, že se jedná o zbraně, které disponují vysokým účinkem a pro civilní obyvatelstvo nejsou využitelné jako např. plně automatické zbraně a jiné. V rámci této kategorie jsou zaneseny střelná nástrahová zařízení a zbraně tzv. zákeřné, které mohou být maskovány jako jiné předměty a zbraně, které jsou vyrobeny z jiného materiálu než kovu a nelze je tak odhalit za pomoci rentgenových přístrojů a jiných detekčních prostředků.

Součástí této kategorie je i střelivo, které má střelu průbojnou, výbušnou, zápalnou a jiné střely, které mají ve svém obsahu reakční náplň. Výjimku v této kategorii mají signální

náboje či jiný obsah, který řeší samostatný zákon o pyrotechnice. Podle zákona o zbraních je zakázáno nabývat tyto zbraně do vlastnictví. Příslušný útvar policie může udělit výjimku pro nabytí zbraně v této kategorii, ovšem žadatel musí být držitelem příslušného zbrojního průkazu či zbrojní licence. Pokud se jedná o držitele zbrojního průkazu, je výjimka udělena pouze ke skupině A – ke sběratelským účelům. (Bartošek a Bačkovská, 2021)

Kategorie A-I – zbraně zakázané

Tato kategorie se nově objevuje s novelizací zákona o zbraních, a to konkrétně v zákoně č. 13/2021 Sb. Jsou zde tedy zahrnuty zbraně samočinné, které se staly v rámci úpravy zbraněmi samonabíjecími. Dále se zde řadí zbraně expanzní a plynové, pokud se tedy nejedná o výrobní provedení, které je povolené, zbraně samonabíjecí, které jsou určeny pro střelivo se středovým zápalem a jsou vloženy do nadlimitního zásobníku. Také samonabíjecí zbraně, které jsou určeny pro střelivo se středovým zápalem a uzpůsobené pro střelbu z ramene a jsou vybaveny ramenní opěrou, která je bez potřeby nástrojů odnímatelná nebo sklopná či zásuvná. Jedná se tak o zbraně, které jsou menší jak 600 mm a jejich funkčnost se nemění. V rámci této kategorie řadíme i střelivo, které je uzpůsobeno pro krátké kulové zbraně a je opatřeno střelou, která je určena pro zvýšení ranivého účinku. (Bartošek a Bačkovská 2021)

Kategorie B – zbraně podléhající povolení

Do této kategorie řadíme několik typů zbraní, a to od krátkých zbraní samonabíjecích/opakovacích přes zbraně jednohlavňové/vícehlavňové až po střelivo, které je vybaveno středovým zápalem. Dále pak jednoranové/více ranové, které jsou uzpůsobeny pro střelivo s okrajovým zápalem. Celková délka je menší jak 280 mm. U dlouhých samonabíjecích zbraní není uzpůsoben zásobník nebo nábojová schránka pojmout více jak 3 náboje. Dle výkladu zákona se dále uvádí, pokud je podávací ústrojí odnímatelné nebo pokud nedokážeme zaručit, že nemůže dojít za pomoci standardních nástrojů k jejich přeměně na zbraně, které pojmu více jak 3 náboje nebo dojde k upravení nábojové schránky. Dlouhé opakovací či samonabíjecí zbraně, které mají hladký vývrt hlavně, u kterých je délka 600 mm nebo menší, samonabíjecí zbraně, které se vzhledem podobají samočinným zbraním a následně pak zbraně, které jsou uzpůsobeny pro použití signálních nábojů a jejich ráže je více jak 16 mm.

Pro nabytí zbraně této kategorie je zapotřebí být držitelem zbrojního průkazu či zbrojní licence a dále pak příslušný útvar policie musí vydat povolení k nákupu této zbraně. Nákup

je podmíněn uvedením důvodu jako jsou např. ochrana života zdraví nebo majetku, provozování koncesovaných živností a mnohé další. (Bartošek a Bačkovská 2021)

Kategorie C – zbraně podléhající ohlášení

Do této skupiny řadíme především zbraně jednoranové/více ranové s okrajovým zápalem jejichž délka je 280 mm a větší. Jednoranové/více ranové opakovací nebo samonabíjecí dlouhé zbraně, které jsou uzpůsobeny pro střelivo s okrajovým nebo středovým zápalem či náboj opatřený zápalem tzv. Lefauchaux. Dále zde řadíme zbraně, které jsou vyrobeny na principu perkusních zámkových systémů. V rámci novelizace roku 2021 jsou do této kategorie přeřazeny tlumiče hluku výstřelu.

Pro nabytí takové zbraně je podmínkou předložení zbrojního průkazu se stanovenými skupinami nebo zbrojní licence. Zbraň musí vlastník do 10 dní zaregistrovat na příslušném útvaru policie. (Bartošek a Bačkovská 2021)

Kategorie C-I – zbraně podléhající ohlášení

Kategorie C-I se nově objevuje s novelizací zákona o zbraních, a to konkrétně v zákoně č. 13/2021 Sb. Do této kategorie řadíme zbraně (A, A-I, B, C), u kterých došlo ke znehodnocení v rámci platných předpisů. Dále se zde řadí zbraně jednoranové/dvou ranové, které jsou určeny pro střelivo dělené a zbraně expanzní, které jsou vyrobeny a splňují požadavky pro dovolené výrobní provedení. Také jsou zde uvedené signální náboje do maximální ráže 16 mm, zbraně určené pro výcvik, které mají úst'ovou energii nejvýše 20 J, plynové zbraně, u kterých je ráže větší než 6,35 mm, což se netýká paintballových zbraní, náboje typu Flobert – ráže 4 mm (M20) a střelivo, které je určeno pro výcvik.

Pro nabytí zbraně této kategorie není vyžadováno žádného zbrojního průkazu. Osoba nabývající zbraň musí být svéprávná a starší 18 let. Musí mít přechodný nebo trvalý pobyt na území ČR. Není nutností osobní předložení zbraně a její registrace. Ovšem u této skupiny dochází k ohlášení skutečnosti nabytí zbraně na příslušné oddělení policie, a to formou dopisu, emailu s ověřeným elektronickým podpisem nebo jinou formou, která musí být danou osobou ověřena. (Bartošek a Bačkovská 2021)

Kategorie D – zbraně nepodléhající registraci

Do této kategorie řadíme volně prodejné zbraně, jako jsou např. vzduchovky, znehodnocené zbraně či předovky. Řadí se zde některé historické zbraně a paintballové,

kteřé sem byly zařazeny z důvodu novelizace zákona o zbraních z roku 2021. Jedná se o zbraně plynové, které mohou vystřelovat neletální střely a jsou určeny ke sportovnímu, výcvikovému a rekreačnímu účelu. Plynové zbraně jsou zde uvedeny do ráže 6,35 mm, expanzní přístroje a znehodnocené zbraně, na kterých byly řezem provedeny takové úpravy, které zneschopňují jejich užití pro střelbu. Dále pak tato kategorie zahrnuje nepoužitelné zbraně, které již nejdou uvést do funkčního stavu, neaktivní munice či střelivo.

Nabývat zbraň této kategorie může jen fyzická osoba starší 18 let, která je způsobilá k právním úkonům. (Bartošek a Bačkovská 2021)

2.4 Použití střelných zbraní dle právní úpravy

Nutná obrana

Nutná obrana je zakotvena v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, konkrétně tedy v § 29, kde se uvádí: „*Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněných trestním zákonem, není trestným činem*“ (Česko, 2009).

Pro lepší chápání výkladu tohoto zákona si jej rozdělíme do několika skupin:

- **Čin jinak trestný** – v rámci toho, co je uvedeno jako trestný čin, zabití nebo ublížení na zdraví a jim podobné činy, se v případě nutné obrany klasifikují jako povolené jednání.
- **Přímo hrozící útok** – pokud nám hrozí útok, nemusí obránce čekat, až tento útok započne, ale se samotnou obranou může začít před započtím útoku.
- **Trvajícím útok** – v tomto výkladu je podstatné, proti komu a čemu je útok veden - častá skutečnost, která se v rámci tohoto bodu děje, že nutná obrana už není nutná obrana ve chvíli, kdy útok už netrvá – tato skutečnost nastává ve chvíli, kdy útočník upustil od svého konání a neohrožuje nás tedy na zdraví, životu a pokud v takové chvíli dojde k použití zbraně, tato činnost nebude kvalifikována jako nutná obrana, pokud ovšem útočník prchá s odcizeným majetkem, tento útok stále trvá, a to zejména vůči tomuto majetku.
- **Přiměřenost obrany** – v tomto bodě se stanovuje, že obrana musí být adekvátní vůči útoku, ale samotná obrana musí převyšovat částečně útok, aby došlo k upuštění od samotného útoku. (Česko, 2009)

Krajní nouze

Krajní nouze je zakotvena v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, konkrétně tedy v § 28, kde se uvádí:

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem“ (Česko, 2009).

Zásadní rozdíl je v tom, že při krajní nouzi se bráníme vůči možnému nebezpečí, a ne proti konkrétnímu útoku jako v případě nutné obrany. (Česko, 2009)

3 VÝVOJ ZBRAŇOVÉ LEGISLATIVY PO ROCE 1989

Po listopadu roku 1989 byla právní legislativa na úseku zbraní a střeliva nadále upravována zejména zákonem č. 147/1983 Sb., zákon o zbraních a střelivu. Jednalo se o zákon, který nám jasně definoval v § 1 účel zákona tak, že stanovil:

„a) podmínky pro držení a nošení zbraní a střeliva, zacházení s nimi a pro nabývání vlastnictví k nim tak, aby jich nemohlo být zneužito proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení, proti životu a zdraví občanů, jakož i proti majetku a veřejnému pořádku,

b) podmínky, za kterých lze zbraně a střelivo vyvíjet, vyrábět, opravovat, upravovat, znehodnocovat, vyvážet, dovážet, provážet nebo je nakupovat a prodávat“ (Československo, 1983).

Pádem železné opony došlo k otevření možností obchodování a celkově vzrostla nabídka trhu se zbraněmi. S tím byl spjatý i jejich nákup a praktické použití na více se rozvíjejících komerčních střelnicích. To vše i díky svobodnému přístupu orgánů státní správy k povolení k držení a nošení zbraní na úseku zbraní a střeliva. To vše mělo za následek, že v polovině 90. let docházelo k zásadnímu navýšení počtů legálních držitelů zbraní.

Výše zmíněný zákon prošel začátkem roku 1990 novelizací, a to z důvodu reakce na zásadní dění ve společnosti, přinášející politické a státní změny. (Československo, 1990)

Novelizace zákona č. 49/1990 Sb. vkládá zejména nové definování podmínek pro vydávání zbrojních průkazů, a to v rámci demokratického řízení. Z příslušných definic je odstraněn pojem „veřejný zájem“ a na místo toho dochází k jednoznačné specifikaci u používání zbraní pro sportovní či lovecké účely. Dále se také jednalo o zbraně, které byly používány pro výkon povolání, zaměstnání a k ochraně osob – majetku. (Československo, 1990)

K zákonu č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu byla vydána i prováděcí vyhláška Federálního ministerstva vnitra č. 10/1984 Sb., díky které se specifikovaly zejména předpisy spojené s vydáním zbrojního průkazu, platnosti a jednotlivé povinnosti jejich držitelů, následovaly i další jako bylo dědění, ztráta, vývoz a dovoz zbraně, evidování a mnohé další až po provozování střelnic a hromadných zbrojních průkazů. Tato vyhláška musela být po dění v roce 1989 taktéž novelizována, a to vydáním další vyhlášky Federálního ministerstva vnitra č. 264/1990 Sb. Zásadní obměny se dočkala ustanovení týkající se žadatelů o vydání zbrojního průkazu, specifikovala sportovní a lovecké zbraně

a další charakterové úpravy v rámci výkonu povolání. (Československo, 1983; Československo, 1984; Československo, 1990)

3.1 Zákon č. 288/1995 Sb. o střelných zbraních a střelivu

Předcházející zákon č. 147/1983 Sb. byl vytvořen v rámci Československé socialistické republiky, a i přes snahy tento zákon novelizovat, se ho nepodařilo aplikovat na vyvíjející se společnost. Z toho důvodu vznikl nový zákon č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Díky němuž byl umožněn větší přístup občanům ke zbraním. (Česko, 1983; Česko, 1995)

Nový zákon vnesl zásadní vysvětlení v rámci vzniklých nejasností na úseku zbraní a střeliva, se kterou se potýkalo mnoho držitelů v praxi. Zejména v oblasti nabývání zbraní a střeliva, držení, nošení a používání střelných zbraní. Dále upravil vedení administrativy zbraní a střeliva, které bylo určeno jednomu orgánu státní správy a tím dochází i ke zjednodušení byrokratických procesů a tvoří efektivnější evidování zbraní potažmo jejich držitelů. (Česko, 1995)

Dochází i k vyhlášení první zbraňové amnestie, která se konala od 1. 3. 1996 až do 1. 1. 1997. Což znamenalo, že lidé, kteří vlastnili zbraň či střelivo podléhající registraci a neměli k tomu potřebné doklady, mohli takovou zbraň či střelivo beztrestně odevzdat na nejbližší policejní útvar. Celkově trvala deset měsíců a v rámci ní se vysbíralo celkem 3 704 zbraní různého druhu. (Československo, 1983; Němec a Husák, 1996)

V rámci tohoto zákona byla vydána na začátku roku 1998 novela č. 13/1998 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Novela přinesla řadu drobných změn a mimo jiné nejvíce pro vlastníky zbraní sloužící k loveckým účelům tedy kategorie C. V čl. 2 se uvádí:

„1. Držitel zbrojního průkazu skupiny C, který nemá ke dni účinnosti tohoto zákona platný lovecký lístek, je oprávněn držet lovecké zbraně, lovecké náboje a jednotlivé díly těchto nábojů po dobu jednoho roku od nabytí účinnosti tohoto zákona. Pokud se v této lhůtě nestane držitelem platného loveckého lístku, naloží s loveckými zbraněmi, loveckými náboji a jednotlivými díly těchto nábojů, jejichž je držitelem, podle zákona o střelných zbraních.

2. Ten, kdo ke dni účinnosti tohoto zákona přechovává palnou zbraň, k jejímuž držení nebo nošení nebylo podle dosavadních předpisů nutné povolení a podle tohoto zákona je vyžadován zbrojní průkaz nebo zbrojní oprávnění, je povinen požádat o vydání příslušného

zbrojního průkazu nebo zbrojního oprávnění nejpozději do čtyř měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona“ (Česko, 1998).

3.2 Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu

Ministerstvo vnitra, které bylo výkonnou mocí, se opakovaně zasazovalo o prosazení a přijetí novějšího zákona o zbraních a střelivu, které by poskytlo účinnější prostředky, a to zejména v regulaci množství držených zbraní. Vytvoření a přijetí nového zákona se řadilo mezi zásadní úkoly legislativního rámce, a to především z důvodu příprav na následující období, ve kterém jsme se připravovali na přijetí a členství v EU. Následovalo několik dílčích neúspěchů a následně byl dne 8. března 2002 schválen nový zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu. (Česko, 2002; Bačkovská a Novák, 2003)

Úkolem nového zákona, který nastoupil na místo již nevyhovujícího zákona o střelných zbraních, bylo co nejvíce se přizpůsobit právnímu rámci EU. Zásadním bylo sjednotit danou oblast na úseku zbraní a střeliva a nejvíce se tak přizpůsobit Směrnici Rady 91/477/EHS o kontrole, nabývání a držení zbraní. (EP a REU, 1991)

Následujícím úkolem bylo zrealizovat funkční systém, který umožnil regulaci na úseku zbraní a střeliva, a to se zásadním vlivem na veřejnost potažmo k dosažení větší bezpečnosti veřejného pořádku. Jednoznačně vymezit povinnosti státu a dodržet svobodu a práva občanů. V tomto zákoně dochází i k novelizacím v rámci živnostenského zákona, a to zejména kvůli rozšiřujícím se jednotlivým aktivitám (obchodním či komerčním) na úseku zbraní a střeliva. Pokud pohlížíme zpětně, tak předchozí zákon byl velice rozvolněný oproti mnoha zemím EU a z tohoto důvodu muselo dojít aspoň k částečnému přiblížení právního rámce, aby byly splněny základní kritéria pro připravovaný program ke vstupu do EU.

Tento nový zákon je trochu strukturovanější, než byl zákon minulý, ovšem je trochu komplikovanější a mnohá nová ustanovení nejsou jasně definována. Zásadní vliv má především k regulaci a částečnému omezení držení zbraní. Je zřetelné, že částečné výklady a definice byly přejaty a zůstaly tak nezměněny. Podstatným rysem je udělení větších práv správním orgánům, a naopak rozšíření povinností pro majitele – držitele zbraní. (Bačkovská a Novák, 2003)

V rámci nabytí účinnosti tohoto zákona o zbraních a střelivu bylo také vyhlášena dílčí amnestie, která se konala od 1. ledna 2003 až do 30. června 2003. Celkově tedy tato amnestie trvala šest měsíců a v rámci ní bylo nahlášeno 4 192 zbraní. (PČR, 2021)

3.2.1 Novelizace mezi lety 2002 až 2017

Novelizace – zákon č. 320/2002 Sb., jenž se zabývá ukončením činnosti Okresních úřadů. Týká se zejména změn názvů, a to z Okresní úřad na Obecní úřad potažmo obec s rozšířenou působností. Přenesená odpovědnost na Obecní úřad, a to zejména v odpovědnosti hlášení ukončení platnosti nebo odebrání loveckého lístku na příslušný policejní útvar. (Česko, 2002)

Novelizace – zákon č. 227/2003 Sb., kterým se především mění zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a následně o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu. (Česko, 2003)

Novelizace – zákon č. 288/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, a to zejména o doplnění právní úpravy v rámci provádění pyrotechnického průzkumu. Touto právní novelizací dochází k vytvoření nové skupiny na zbrojním průkaze, a to konkrétně skupiny F (oprávnění k provádění pyrotechnického průzkumu). V rámci skupiny F je držitel oprávněn vyhledávat munici za pomoci detekčních přístrojů a tuto munici vyzvedávat. Dále držitel oprávnění může vykonávat dohled při zemních pracích, kde je očekávaný výskyt munice či výbušnin, u kterých provede následnou identifikaci. Dochází k vytvoření zbrojní licence, a to konkrétně skupiny K, která uděluje pravomoc k provozování pyrotechnického průzkumu. V rámci této skupiny došlo k doplnění chybějících ustanovení jako je práce s pyrotechnikou a ostatní podmínky pro splnění požadavků k výše zmíněné skupině zbrojní licence. Dílčí změny se prováděly i v rámci živnostenského zákona, ve kterém se nově objevují jednotlivé obory živností, jako je provádění pyrotechnického průzkumu či provozování střelnic. (Komenda, 2003; Česko, 2003)

Novelizace – zákon č. 537/2004 Sb., kterým se změnil zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon. Tato novelizace přináší a upravuje názvy ustanovení a skutkové podstaty. (Česko, 2004)

Novelizace – zákon č. 444/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, kde dochází ke změně slovního vyjádření, a to konkrétně z „finanční úřad“ na „celní úřad“. (Česko, 2005)

Novelizace – zákon č. 310/2006 Sb., o nakládání s věcmi, které lze využít k bezpečnostním a obranným účelům na území České republiky a současně upravuje některá ustanovení v zákoně o střelných zbraních a střelivu. V rámci kategorie historické zbraně dochází k úpravě, do kterého data výroby se jedná o historické zbraně. (Česko, 2006)

Novelizace – zákon č. 170/2007 Sb., o ustanovení podmínek v rámci tranzitu. Tento zákon byl vydaný jako reakce na vstup České republiky do schengenského prostoru a zejména řešil problematiku dovozu a vývozu zbraní a munice. Nejvýrazněji došlo ke změně pojmů, které jsou uvedeny ve změně zákona o zbraní Část 14 Čl. XVII bod 1 zákona 119/2002 Sb., kde dochází ke změně pojmů jako je zrušení slova „přechodu“ a na místo toho se uvádí „na vnější státní hranici České republiky“. (Česko, 2007)

Během roku 2008 dochází k vydání čtyř zákonů. Jako první je **zákon č. 124/2008 Sb.**, o Rejstříku trestů, díky kterému bylo umožněno žádat opis z Rejstříku trestů v rámci dálkového přístupu. Tento zákon byl v roce 2014 zrušen. (Česko, 2008)

Jako další je **zákon č. 189/2008 Sb.**, který mění zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie. Jedná se o zákon o uznávání odborné kvalifikace. Tento zákon umožňoval vykonávání zkušebního komisaře a pyrotechnického průzkumu všem, kteří předložili odbornou kvalifikaci složenou v některých z členských států Evropské unie. (Česko, 2008)

Další je **zákon č. 274/2008 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky. Tento zákon určoval jednotlivé pravomoci v oblasti dozoru státních orgánů na úseku zbraní a střeliva. (Česko, 2008)

Jako poslední toho roku byl vydán **zákon č. 484/2008 Sb.**, kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Tento zákon byl reakcí na usnesení Vlády České republiky, která schválila Národní akční plán boje proti terorismu. Dále kladl za cíl snížit a omezit možnost zneužít legálně drženou zbraň k trestné činnosti.

V zákoně je stanoveno, že neplatí pro zbraně, munici a střelivo, které jsou v držení v rámci výzbroje ozbrojenými silami České republiky a jiných ozbrojených bezpečnostních složek. Stejně ustanovení platí i pro střelnice, které jsou provozovány pod záštitou Ministerstva

obranu, Českým úřadem pro zkoušení zbraní a Ozbrojenými silami ČR. Další dílčí úprava v zákoně je ta, že nabývání vlastnictví potažmo držení, nošení zbraní a střeliva je upraveno tak, aby osoba, která není posouzena za bezúhonnou, nemohla po nějakou dobu získat povolení k nabývání zbraní. Pokud někdo spáchá trestný čin, nebude mu po dobu 3 let umožněno nabývání zbraní a střeliva. To vše od pravomocného nabytí právní moci soudního rozsudku. (Bartošek a Bočkovská, 2021; Česko, 2008)

V rámci této novely byla vyhlášena dílčí amnestie, která se konala od 1. února až do 31. července a během této amnestie bylo nahlášeno a odevzdáno 7 897 zbraní. (PČR, 2021)

Novelizace – zákon č. 41/2009 Sb. v souvislosti s přijetím trestního zákoníku a provázání s aktuálním zákonem. (Česko, 2009)

Novelizace – zákona č. 227/2009 Sb. v rámci kterého se mění některé zákony, a to v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech. (Česko, 2009)

Novelizace – zákon č. 281/2009 Sb., díky kterému došlo ke změnám některých souvislostí s přijetím daňového úřadu. V této novelizaci je stanoveno, že pokuty, které byly uděleny za spáchání správního deliktu, bude vybírat orgán, kterým byla tato pokuta stanovena. (Česko, 2009)

Novelizace – zákon č. 148/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní a střeliva a pyrotechnických předmětů. Tato novelizace se konkrétně vztahuje na zákon o zbraních a střelivu, a to především na přestupky, které byly nově rozřazeny a doplněny o další nová ustanovení. (Česko, 2010)

Novelizace – zákon č. 420/2011 Sb. v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. V rámci této novely dochází k založení trestní bezúhonnosti právnických osob, a to při procesu vydání zbrojní licence. (Česko, 2011)

Novelizace – zákon č. 375/2011 Sb. v rámci kterého se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotnických službách. Novelizace pouze jen upravovala primární názvy poskytovatelů zdravotní péče v rámci zákona o zbraních a střelivu. (Česko, 2011)

Novelizace – zákon č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisovní službě a zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a změně některých dalších zákonů. Zahrnuje veškeré náležitosti v rámci elektronického podpisu pro komunikace s policií ČR. (Česko, 2012)

Novelizace – zákon č. 281/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu a výroby. Tato novelizace nám ustanovuje konkrétní věci, které se týkají vývozu zbraní a střeliva, kdy povolení pro trvalý vývoz vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu, při kterém stále platí ustanovení o kontrole vyvážených výrobků. (Česko, 2013)

Novelizace – zákon č. 170/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. V době nabytí účinnosti této vyhlášky tedy 1. července 2014 dochází i k současnému spuštění programu CRZ – centrální registr zbraní, který je založen na principu jednotné evidence zbraní, které se nacházejí na území ČR a jejich monitoring.

Platnost zbrojních průkazů se prodlužuje z 5 na 10 let. Dále došlo také ke zrušení povinnosti být držitelem platného loveckého lístku v rámci žádosti o skupinu C. Povinnost hlásit vývoz a dovoz zbraně se neukázalo v rámci praxe jako zásadní věc a následně dochází ke zrušení této povinnosti. (Česko, 2013)

V rámci novely byla vyhlášena amnestie, která se konala od 1. července až do 31. prosince a během ní bylo nahlášeno a odevzdáno 5 800 zbraní. (PČR, 2021)

Novelizace – zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi. Tento zákon upravuje práva a povinnosti výrobců potažmo dovozců a distributorů. Také nám stanovuje určité postupy, jak provádět kontrolní činnost a zacházení s pyrotechnickým materiálem, a to vše především s ohledem na veřejný zájem. Vytváří legislativní rámec, ve kterém je zakotvena problematika pyrotechniky, a především její uvádění na trh. Celý zákon koresponduje se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2013/29/EU. (Česko, 2015)

Novelizace – zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích a zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů. V rámci tohoto zákona dochází k částečné úpravě a nahrazení stávajících slov pro lepší právní výklad. Dává možnost příslušnému útvaru policie si vyžádat za účelem posouzení fyzické osoby opis z evidence přestupků, která je vedena Rejstříkem trestů. Všechny přestupky musí být zapsány do výše zmíněné evidence. (Česko, 2015)

Novelizace – zákon č. 229/2016 Sb. kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Primárně reaguje na příslušné předpisy Evropské unie a říká, jak nakládat se střelnými zbraněmi potažmo střelivem. Také se dotýká provozování střelnic, jak nakládat s municí, a jak správně provádět pyrotechnický průzkum. (Česko, 2016)

Novelizace – zákon č. 298/2016 Sb. v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Tento zákon nám opět přináší úpravy v nahrazení stávajících slov jako je např. změna ze slova „kvalifikované“ na slovo „elektronické“ a také pokud soubor vyžadoval elektronický podpis, tak jej nahradila možnost, že pokud je soubor nahrán v elektronické podobě podpis není vyžadován. (Česko, 2016)

Novelizace – zákon č. 455/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. V tomto zákoně dochází ke změně slova „útok“ na „*účasti na teroristické skupině, financování terorismu, podpory a propagace terorismu, vyhrožování teroristickým trestným činem*“ (Česko, 2016). Jedná se tedy o bližší specifikaci výkladu tohoto zákona. (Česko, 2016)

Novelizace – zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění určité souvislosti s přijetím zákona odpovědnosti za přestupky a přestupkové řízení. Tento zákon upravuje a přidává ustanovení ke spáchaným přestupkům zejména, že přestupky dle tohoto zákona projednává úřad a taktéž udělené pokuty vybírá úřad. (Česko, 2017)

Novelizace – zákon č. 222/2017 Sb. kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. V tomto zákonu nahrazuje starý výraz „bylo vydáno povolení k přechodnému pobytu“ na nový „*byla vydána pobytová karta rodinného příslušníka občana Evropské unie, průkaz o povolení k pobytu pro cizince nebo povolení k*“ (Česko, 2017).

3.2.2 Novelizace v roce 2021

Zákon o střelných zbraních a střelivu prošel poslední novelizací v roce 2017 a k další novelizaci dochází až v roce 2021. Zásadním důvodem, proč dochází k dalším novelizacím je implementace směrnic Evropské rady, která sebou přináší řadu změn.

Novelizace – zákon č. 13/2021 Sb., který mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní a střeliva. Zásadní změnou je nové rozdělení zbraní a střeliva. Dochází k vytvoření nových kategorií, a to konkrétně kategorie A-I a C-I. V rámci těchto kategorií je i zákonem upraveno jaké zbraně a střelivo do těchto kategorií řadíme. Také jsou specifikovány povinnosti držitelů zbraní u kategorie D a z toho i vyplývají zbraně, které se do této kategorie řadí.

Přibyla povinnost jednou za 5 let prověřit držitele ZP, zda splňují podmínky pro držení zbrojního průkazu. Zákon nám nově vytváří systém pro evidenci zbraní, které jsou zničeny, a tak je vytvořen číselník, ve kterém se uvádí druh, výrobce, model, ráže a kategorie zbraně a je evidován v CRZ. Dále jsou zde obsaženy náležitosti pro technické a organizační zabezpečení střelnic pro lepší bezpečnost na střelnicích. Jsou zde také uvedené náležitosti, které musí být zanesené v provozním řádu střelnice. V rámci zákona o ověřování střelných zbraních a střelivu dochází k částečné úpravě, a to zejména ve změně některých názvů a zrušení vybraných ustanovení. (Česko, 2021)

Novelizace – zákon č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací. Novelizace souvisí s úpravou elektronických postupů pro výkonné orgány na úseku zbraní a střeliva. Úprava je spíše spjata s CRZ a je uvedena v Části 19 Čl. CII bod 2 § 73a odstavce 5 a 6. (Česko, 2021)

3.2.3 Implementace do Ústavy České republiky

V rámci roku 2021 dochází k novelizaci a je vydán Ústavní zákon č. 295/2021 Sb., kterým se mění Listina základních práv a svobod. Tato listina je doplněna o větu, která se nachází v čl. 6 odst. 4, kde je uvedeno: „*Právo bránit život svůj či život jiného člověka i se zbraní je zaručeno za podmínek, které stanoví zákon.*“ (Česko 2021).

Tato novelizace byla reakcí na novelu Evropské rady č. 91/477/EHS, o kontrole a nabývání zbraní. Panovaly jisté obavy, že by mohlo dojít k zákazu držení určitých typů zbraní. V reakci na další vývoj Evropské rady došlo k otevření diskuse o možné novelizaci Listiny základních práv a svobod. Tato novelizace následně proběhla, a to zejména kvůli shromáždění velkého množství podpisů na petici proti tomuto nařízení Evropské rady a také v poslanecké sněmovně získala velký ohlas, kdy pro tuto novelizaci hlasovalo 70 % poslanců. (Bartošek a Bačkovská 2021; EP a REU, 2017)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 POUŽITÁ METODOLOGIE

Zásadní problém v kontextu dnešní doby je odlišná právní úprava na úseku zbraní a střeliva napříč celou Evropskou unií. Zde se nabízí otázka, zdali je tato situace správná či nikoliv. Můžeme sledovat různé postavení států k otázce zbraní a střeliva a jejich aplikování v praxi. Zásadní aspekt nám tvoří především směrnice Evropské rady, která se snaží o jakési centralizování podmínek, které musí jednotlivé členské státy přijmout.

V rámci zpracování této bakalářské práce je užito několik níže uvedených metod, které jsou podstatné pro vyhodnocení této práce.

Metoda komparace

Tato vědecká metoda je často nazývána také jako metoda srovnání a je v této bakalářské práci primární metodou.

Analýza

Metoda je založena na vědeckém zkoumání, kde podstatu tvoří pomyslné rozdělení jednotlivých předmětů, potažmo jevu či objektu, kterými se zabýváme, a to na jednotlivé dílčí části. Jednotlivé části jsou pak lépe chápány. Z tohoto důvodu se při celkovém zkoumání postupuje od nejsložitějšího k jednoduchému a následně poté z celého celku k částem dílčím.

Syntéza

Tato metoda je oproti metodě analýzy především o spojení myšlenkových částí předmětu či jevů jejich společných myšlenkových znaků a vlastností. Za použití informací, které jsme získali za pomoci metody analýzy dochází k vytvoření určité představy o dané problematice. Tato metoda byla použita pro vyhodnocení jednotlivých kapitol.

Metoda řízeného rozhovoru

Metoda vychází z verbální komunikace, kde jsou respondentům kladeny otázky. Cíl této metody spočívá v řízeném rozhovoru, kde klade za cíl shromáždit data v dané problematice od jednotlivých respondentů. V rámci této metody bylo užito polostrukturovaných rozhovorů, které byly využity při získávání informací od jednotlivých respondentů ve služebním a civilním sektoru. Na základě získaných výsledků, které vytváří podklady pro zpracování analýzy současného stavu právní úpravy ČR na úseku zbraní a střeliva.

5 DRŽENÍ, NOŠENÍ A POUŽÍVÁNÍ ZBRANÍ – CIVILNÍ SEKTOR

Tato kapitola se věnuje držení, nošení a používání zbraní pro civilní sektor. Zaměřuje se především na jednotlivé podmínky v rámci České a Slovenské republiky.

5.1 V právní úpravě České republiky

V rámci právní úpravy České republiky je třeba blíže specifikovat jednotlivé termíny – držení, nošení a použití zbraní.

Držení zbraně

Držení zbraně je ukotveno, jak již bylo zmíněno v teoretické části, v zákonu č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu. Dle této úpravy je považováno za držení zbraně nebo střeliva v budovách, ubytovacích prostorech nebo jasně ohraničených nemovitostech. Pokud se jedná o pronajaté prostory, je držitel zbraně povinen požádat vlastníka těchto prostor o souhlas, že v daných prostorách bude držena zbraň. Další možností je, kdy se v podmínkách České republiky jedná o držení, pokud zbraň přepravujeme nebo jiným způsobem přemísťujeme z místa na místo. Zbraň musí být bez nábojů čili nenabitá, a to jak v nábojových schránkách, tak v zásobnících. (Česko, 2002)

Zásadní rozlišení mezi těmito dvěma způsoby je, jak držitel nakládá s jednotlivou zbraní/zbraněmi. První možnost jasně říká, za jakých podmínek se jedná o držení, a to v budově nebo v ohraničeném pozemku. Druhá možnost stanovuje držení zbraně při přenášení a manipulaci z místa na místo. S tímto se ovšem pojí i další podmínky, jako je např. v prvním případě zabezpečení zbraní proti neoprávněnému použití. To nám charakterizuje výše zmíněný zákon, který určuje pravidla pro uchování a dělí je podle typu a počtu zbraní. Při manipulaci z místa na místo musí být zbraň uzavřena v transportním obalu, nenabita a tím i ve stavu, který neumožňuje její okamžité použití. (Česko, 2002)

Nošení zbraně

Nošení zbraně nám vychází ze stejného zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu. V tomto zákoně se uvádí, že za nošení zbraně jsou považovány všechny situace vyjma těch případů, kdy se jedná o držení. V tomto případě zákon nijak více neupravuje způsob nošení zbraně.

Nošení zbraně lze chápat tak, že zbraň se nachází na ohraničeném pozemku nebo v budově, a to bez předchozího souhlasu vlastníka či pronajímatele daných prostor a zbraň

je uvedena ve stavu k okamžitému použití. Zásadním prvkem pro nošení jsou především situace, kdy nedojde dle zákona k naplnění skutkové podstaty pro držení zbraně a následně můžeme říci, že se jedná o nošení. Zákon nám jasně definuje a stanovuje různé podmínky pro nošení zbraně, ve kterém přihlíží na kategorizaci zbraní a následně i zbrojních průkazů.

V podmínkách našeho státu na místech veřejně přístupných je způsob držení a nošení zbraně definován zcela přesně a to tak, že se jedná o skryté držení a nošení. Dle zákona tak zbraň nesmí být viditelně nošena. V tomto jsou ovšem stanoveny i určité výjimky dle § 28 odst. 3 písm. b) zákona 119/2002 Sb. nám stanovuje, že zbraň smí nosit viditelně strážníci obecní policie při plnění úkolů obecní policie a zaměstnanci České národní banky, zajišťují-li fyzickou ochranu objektu banky. (Česko, 2002)

Oprávněn k držení a nošení zbraně je dle zákona jen ten, kdo je držitelem příslušné zbrojní licence nebo zbrojního průkazu. Na tomto základě je příslušný držitel oprávněn k nošení a držení zbraně pouze k účelům, k jakému byla vydána zbrojní licence nebo zbrojní průkaz. Dále dle § 60 zákona o zbraních a střelivu nám definuje držení a nošení zbraní při zvláštních příležitostech a stanovuje tak určité výjimky, kdy lze zbraň užít na veřejnosti zejména pak na veřejných akcích, shromážděních, sportovních akcích a na místech, kde je to nezbytné k ochraně života, zdraví nebo majetku. (Bartošek a Bačková 2021)

Použití zbraně

Použití zbraně v podmínkách České republiky v rámci civilního sektoru zaznamenaly v posledních letech velké změny, a to zejména se zakotvením použití zbraně v rámci nutné obrany a krajní nouze. Na tomto základě lze přehodnotit různé trestné činy, které nejsou považovány za trestné činy, pokud byla dodržena pravidla nutné obrany nebo krajní nouze. (Záruba, 2021)

5.2 V právní úpravě Slovenské republiky

Držení, nošení a použití zbraní je třeba blíže specifikovat i v rámci právní úpravy Slovenské republiky.

Držení zbraně

Držení zbraně je ukotveno v zákoně č.190/2003 Z. z., o strelných zbraniach a strelive. V rámci právní úpravy je za držení zbraně a střeliva považováno místo, kde dochází k přechovávání zbraně, tím je myšleno, mít zbraň a střelivo při sobě. Místo, které je určeno

k držení a přechovávání zbraně, je evidováno a určeno v průkazu zbraně, pokud příslušný zákon nestanovuje jiné podmínky.

Držení zbraně a střeliva v podmínkách Slovenské republiky lze chápat tak, že jakákoliv zbraň potažmo střelivo je při své evidenci zařazena (evidována) na určené místo, nejčastěji trvalé bydliště držitele zbrojního průkazu. Pokud dojde ke změně, a to ať místa trvalého bydliště nebo změny vlastnictví dané zbraně, vždy se mění i průkaz zbraně. (Majoroš a Majorošová, 2022)

Nošení zbraně

Nošení zbraně rovněž vychází ze zákona č.190/2003 Z. z., o strelných zbraniach a strelive. Zákon říká, že nošením zbraně a střeliva opravňuje přechovávat a mít zbraň a střelivo při sobě bez určeného místa nebo objektu. Tím je i dále chápána jejich manipulace nebo jakýkoliv fyzický kontakt se zbraní a střelivem a tím i jejich přeprava. (Slovensko, 2003)

Nošení zbraně je chápáno tak, že veškerá činnost se zbraní mimo adresu uvedenou v průkazu zbraně je brána a kvalifikována jako nošení zbraně. Tím je myšlena i jakákoliv přeprava a manipulace s touto zbraní. Výjimku v tomto tvoří dle příslušného zákona v § 5 odst. 1 písm. a) až c), e) až f) držet zbraň kategorie B nebo C pouze držitelé zbrojního průkazu kategorie A nebo B. Tito držitelé jsou oprávněni podle § 5 odst. 1 písm. a) až c) nosit zbraň, a to ve stavu, při kterém je střelivo nabito do hlavně nebo ve schránce či válce revolveru. Při nošení zbraně jsou držitelé povinni mít u sebe zbrojní průkaz a průkaz zbraně a držitelé skupiny A musí mít při sobě posudek o psychologické způsobilosti, který nesmí být starší jak 10 let. (Majoroš a Majorošová, 2022; Slovensko, 2003)

Použití zbraně

Použití zbraně v podmínkách Slovenské republiky jsou jasně definována dle zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive. Zákon nám říká, že držitel zbraně je oprávněn zbraň použít pouze na místech, na kterých je podle zákona oprávněn tuto zbraň použít. To neplatí, pokud se jedná o případ ochrany zdraví, života a majetku (krajní nouze) nebo použití zbraně držitelem skupiny D zbrojního průkazu při příležitosti pietního aktu, kde jsou použity nábojky. Pokud se jedná o střelbu mimo stanovený prostor je držitel zbraně povinen neodkladně oznámit toto použití policejnímu útvaru. (Majoroš a Majorošová, 2022; Slovensko, 2003)

5.3 Implementace směrnic Evropské unie

Evropská unie (EU) za svou existenci vydala značné množství právních dokumentů v oblasti zbraní a střeliva. V této oblasti se jedná nejvíce o směrnice, které stanovují určitá nařízení a musí být aplikována v jednotlivých členských státech EU. (Bartošek a Bačkovská, 2021)

Jako první byla přijata Směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní z roku 1991. Předpis vznikl s hlavním důvodem, a to jako reakce na situaci v rámci vnitřního obchodu se zbraněmi a střelivem. Aby v rámci EU bylo možné s těmito produkty obchodovat, bylo nutné vytvořit jednotné podmínky pro členské státy a také dochází k úpravě v rámci přepravy zbraní mezi jednotlivými zeměmi EU. Tento dokument nám stanovuje rozdělení zbraní, které bylo zachováno v rámci ČR do poslední novelizace v roce 2021. Jedná se o následující kategorie zbraní: A – zakázané střelné zbraně, B – zbraně podléhající povolení, C – zbraně podléhající ohlášení a D – jiné střelné zbraně. Byly také stanoveny postupy pro podnikatele na úseku zbraní munice a střeliva, které se týkaly především evidování. (EP a REU, 1991; Bartošek a Bačkovská, 2021)

Směrnice prochází během let 2008 a 2017 novelizacemi. Jako první novelizací se uvádí Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES. Zásadním důvodem novelizace bylo sjednocení v rámci protokolů Organizace spojených národů (OSN). Dále se zde uvádí podmínka pro jednotlivé členské státy, které na základě novelizace musely zavést elektronickou evidenci zbraní. Také obsahuje požadavky na označení zbraní a munice, které se tímto předpisem měli sjednotit. Jako druhou novelizací je Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853. Směrnice je reakcí především na teroristické útoky, které byly realizovány na území EU. V rámci novelizace dochází ke zrušení kategorie D, zpřísnění požadavků pro udělení výjimky na zbraně kategorie A a u tohoto udělení jsou povinni po pěti letech provést kontrolu. (EP a REU, 2008; EP a REU, 2017; Bartošek a Bačkovská, 2021)

Směrnice EU prochází v roce 2021 kodifikací pod označením Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555. Toto poslední znění o kontrole, nabývání a držení zbraní je velice rozsáhlé a komplexní. Nepochybně zásadním způsobem upravuje Český a Slovenský zbraňový zákon, který prochází zásadní transformací. (EP a REU, 2021; Voskopoulos, 2021)

5.4 Vyjádření autora k odlišnému řešení právní úpravy

Držet, nosit a používat zbraně a střelivo mohou pouze držitelé příslušného oprávnění, a to zbrojního průkazu nebo zbrojní licence.

Pokud se jedná o držení zbraně, tak právní úprava České republiky se zdá být poněkud krkolomná v předloženém výkladu dle právní úpravy. Podstatnou částí stanovení držení zbraně je její primární místo uskladnění. Což může být definováno trvalým bydlištěm držitele zbraně, ale také nemusí. V zákoně se pojednává o tom, že o držení se jedná, pokud zbraň a střelivo je v bytových prostorách nebo ohraničených pozemcích, které jsou ve vlastnictví držitele zbraně nebo se souhlasem majitele, který tento prostor pronajímá. Další bod, který je v zákonu ne moc přesný, je přeprava a transport zbraně, dle kterého se při dodržení všech podmínek daných zákonem jedná o držení. Oproti tomu výklad zákona Slovenské republiky je více specifikovaný a jednoznačně určený. Je to zapříčiněno jednodušším výkladem problematiky držení zbraně. O držení se jedná v případech, že zbraň a střelivo se nachází na místě, které je uvedeno v průkazu zbraně. Tím je jasně definováno, kdy se jedná o držení.

Nošení zbraně je v právní úpravě České republiky vykládáno tak, že vše je kvalifikováno jako nošení vyjma těch případů, kdy se jedná o držení. Tento výklad je poněkud obecný a jednotlivé body je nutné vyhledat ve výše zmíněném zákonu o zbraních a střelivu. Oproti tomu v úpravě Slovenské republiky je jasně stanoveno, že nošením se rozumí všechny případy, pokud se zbraň nenachází na místě uvedeném v průkazu zbraně.

Použití zbraně je takřka v obou státech totožné a zásadním prvkem je krajní nouze nebo nutná obrana. Dále se uvádí, že zbraň může být použita, pokud je to nutné pro záchranu zdraví, života a majetku.

Podstatnou částí v právní úpravě obou zemí tvořící základní podmínky pro nakládání se zbraněmi a střelivem jsou jednotná nařízení a směrnice Evropské unie. Dle těchto nařízení musejí členské státy přizpůsobit jednotlivé zákony spojené s nakládáním se zbraněmi a střelivem. Tyto kritéria spojují celý unijní prostor a zjednodušují se také jednotlivé kroky spojené s možností držení zbraní napříč všemi státy Evropské unie. Směrnice Evropské unie vydávají tyto nařízení, jak již bylo zmíněno výše pro všechny členské státy, které musejí implementovat jednotlivé prvky. Ovšem nikde není jasně definováno, jakým způsobem jednotlivé prvky musejí být aplikovány. Tímto vzniká napříč státy různé definování právní úpravy zbraní a střeliva s implementovanými směrnicemi Evropské unie.

6 DRŽENÍ, NOŠENÍ A POUŽÍVÁNÍ ZBRANÍ – SLUŽEBNÍ SEKTOR

V služebním sektoru se držení, nošení a používání zbraní týká ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů. V rámci České a Slovenské republiky se podmínky mohou lišit.

6.1 V právní úpravě České republiky

Podmínky pro složky ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů určují příslušné zákony České republiky, které přibližují, na jakém základu jsou jednotlivé složky oprávněny k držení, nošení a použití zbraní.

Armáda České republiky

Armáda České republiky je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, a to pouze při výkonu své činnosti. Touto činností se myslí použití vojenské zbraně při výkonu pořádkové, eskortní, strážní a stálé dozorčí služby, a to v době míru. V rámci zákona se zbraní rozumí vojenská střelná zbraň a vojenská zbraň sečná nebo bodná. (Česko, 1999)

Použití zbraně:

- aby došlo k odvrácení přímého nebezpečí či trvajícímú útoku, který je veden proti jeho osobě nebo útok, který je veden proti jiným osobám a vážně je ohrožuje na zdraví nebo životě;
- aby došlo k odvrácení útoku, který je veden proti strážnímu stanovišti či střeženému objektu, a to výzvě, která nebyla útočником uposlechnuta;
- pokud situace vyžaduje, aby bylo zneškodněno zvíře, které ohrožuje na zdraví nebo životě. (Česko, 1999)

Policie České republiky

Policie ČR je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, a to pouze při výkonu své činnosti. Dále je policista oprávněn použít zbraň, pokud je to nutné, k zajištění ochrany a bezpečnosti osob potažmo své vlastní ochrany, zajištění ochrany veřejného pořádku, a to vůči osobě, která vede útok nebo jiným způsobem zásadně ohrožuje bezpečnost. Tuto služební zbraň je oprávněn použít až po marné výzvě nebo použití donucovacích prostředků. Zákon dále stanovuje

určité výjimky, kdy může být použita služební zbraň okamžitě, a to v případě, pokud je přímo ohrožen život či zdraví. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- služební zbraň lze použít v rámci krajní nouze či nutné obraně,
- pokud nebezpečný pachatel, proti kterému je veden zákrok, na výzvu policisty nereaguje nebo odmítá opustit svůj úkryt,
- aby znemožnil útěk pachatele, kterého nelze jiným způsobem zadržet,
- pokud nejde jiným způsobem odvrátit nebo zamezit pachatelovo závažné počínání,
- aby došlo k odvrácení násilného útoku, který je veden proti střeženému nebo chráněnému objektu či prostoru,
- pokud není možné zadržet dopravní prostředek, jehož řidič zásadně ohrožuje zdraví a životy jiných osob a na opakovanou výzvu nebo jiné znamení nereaguje,
- pokud osoba, proti které byl užit donucovací prostředek, hrozba namířenou zbraní či užití varovného výstřelu, nekoná dle výzvy policisty, a to k zajištění bezpečnosti,
- proti zvířeti, které zásadním způsobem ohrožuje zdraví či život osob. (Česko, 2008)

Vězeňská a justiční stráž

Vězeňská a justiční stráž je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážní České republiky, a to pouze při výkonu své činnosti. A to konkrétně v případech proti osobám, které zásadním způsobem ohrožují život nebo zdraví jiných osob, maří nástup výkonu trestu při odnětí svobody nebo zásadním způsobem vytváří nebezpečné prostředí v rámci prostor Vězeňské a justiční strážní, jako jsou např. budovy soudu, budovy státního zastupitelství, ministerstva a v zařízeních, která jsou určena pro poskytování zdravotní péče mimo věznic a výkon trestu. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- v případech, kdy se jedná o nutnou obranu nebo krajní nouzi a v případech, pokud je nutné odvrátit útok, který přetrvává a útok, který přímo ohrožuje zdraví nebo život jiných osob,

- pokud byl překonán odpor při použití služebního zákroku, nelze jej překonat jinak a tento nedokončený zákrok by ohrozil zdraví nebo život jiných osob,
- aby bylo zamezeno útěku osoby, která je ve výkonu trestu ze střeženého objektu nebo při přepravě těchto osob, které nelze jiným způsobem zadržet,
- aby došlo k odvrácení útoku, který je veden na střežený objekt nebo strážní stanoviště, a to po neuposlechnutí výzvy, aby od tohoto útoku bylo upuštěno,
- pokud je nutné zneškodnit zvíře, které zásadním způsobem ohrožuje zdraví nebo život osob. (Česko, 1992)

Celní správa

Celní správa je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, pouze při výkonu své činnosti. A to zejména při ochraně veřejného zájmu a pořádku. Tím jsou myšleny prostory, které jsou v užívání celní správy, finanční správy a také pokud se jedná o zastoupení státu v rámci majetkových věcí, při kterých celní správa zajišťuje dodržování pořádku. Dále také pokud je to nutné pro ochranu osob, a to jak své vlastní, tak i ostatních, zejména proti pachatelům, který zásadně ohrožuje majetek a bezpečnost jiných osob. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- služební zbraň lze použít v rámci krajní nouze či nutné obraně,
- pokud nebezpečný pachatel, proti kterému je veden zákrok, na výzvu policisty nereaguje nebo odmítá opustit svůj úkryt,
- pokud není možné překonat stálý odpor, který je směřován ke zmaření služebního zákroku,
- aby nedošlo k útěku pachatele, kterého nelze jiným způsobem zadržet,
- aby došlo k odvrácení útoku, který je veden proti objektům celní správy, ministerstev, finanční správy, Úřadu určeném pro zastoupení ve věcech majetku, ve kterém celní správa zajišťuje dodržování pořádku, a to po výzvě, aby od tohoto útoku bylo upuštěno,
- aby došlo k zastavení dopravního prostředku, kterého řidič na opětovnou výzvu a jiné použité signály nereagoval a toto vozidlo není možné zastavit jiným způsobem,

- proti zvířeti, které zásadním způsobem ohrožuje zdraví či život osob, potažmo jiných zvířat,
- pokud osoba, proti které byl užit donucovací prostředek, hrozba střelnou zbraní či varovný výstřel, nereaguje na pokyny celníka, a to zejména k zajištění bezpečnosti. (Česko, 2012)

Obecní policie

Obecní policie je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, a to pouze při výkonu své činnosti. Dle výkladu tohoto zákona se jedná o krátkou střelnou zbraň, která je ve vlastnictví obce. Z tohoto důvodu musí mít pracovník obecní policie zbrojní průkaz s adekvátní skupinou, tím je namysli skupina D – pro výkon povolání nebo zaměstnání. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- v rámci podmínek krajní nouze nebo pokud se jedná o nutnou obranu,
- aby bylo zamezeno útěku pachatele, který je podezřelý ze spáchání zvláště závažného trestného činu (tohle použití zbraně je přípustné jen tehdy pokud ostatní donucovací prostředky byly neúčinné). (Česko, 1991)

Generální inspekce bezpečnostních sborů

Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS) je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů, a to pouze při výkonu své činnosti. GIBS je primárně určena pro kontrolní a vyšetřovací činnost příslušníků ozbrojených bezpečnostních sborů ČR. Tato inspekce slouží k odhalování trestných činů, které byly spáchány jednotlivými příslušníky – Policií ČR, Celní správou, Vězeňské služby ČR, ale také jednotlivé příslušníky dané inspekce. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- pokud se jedná o nutnou obranu nebo krajní nouzi,
- pokud pachatel, proti kterému je veden zákrok, nereaguje na výzvu nebo odmítá opustit svůj úkryt,
- aby došlo k zamezení útěku pachatele, pokud tohoto pachatele není možné jiným způsobem zadržet,

- není-li možné překonat odpor, který by vedl ke zmaření zákroku pachatele,
- aby došlo k odvrácení útoku, který je veden proti střeženému objektu nebo prostoru,
- pokud nejde jiným způsobem zastavit dopravní prostředek, ve kterém pachatel bezohlednou jízdou ohrožuje zdraví a život ostatních osob a na opětovné výzvy nereaguje,
- pokud osoba, na niž byly aplikovány donucovací prostředky nebo hrozba střelnou zbraní potažmo varovný výstřel, nedbá na tyto pokyny příslušníka inspekce, které směřují k bezpečnosti ostatních osob,
- pokud je nutné zneškodnit zvíře, které zásadním způsobem ohrožuje zdraví nebo život osob. (Česko, 2011)

6.2 V právní úpravě Slovenské republiky

V právní úpravě Slovenské republiky je také specifikované, za jakých podmínek ozbrojené síly ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory jsou oprávněny k držení, nošení a použití zbraní.

Armáda Slovenské republiky

Armáda Slovenské republiky (ASR) je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 321/2002 Zb., o ozbrojených silách Slovenskej republiky, a to pouze při výkonu své činnosti. V rámci tohoto zákona je voják SR oprávněn používat zbraň při výkonu pořádkové, strážní, eskortní a dozorčí služby. Dále dle rozkazu je voják SR povinen používat vojenskou zbraň, a to zejména za zaručení obrany SR, plnění podmínek přípravy ozbrojených sil a plnění závazků, které vyplývají z mezinárodních smluv. Podle tohoto zákona se zbraní rozumí zbraň palná, bodná a sečná. (Slovensko, 2002)

Použití vojenské zbraně:

- pokud se jedná o nutnou obranu nebo krajní nouzi,
- na odvrácení nebezpečného útoku nebo k odvrácení přímo hrozícího nebezpečí, útok, který je veden proti střeženému objektu nebo strážnímu stanovišti, a to marné výzvě, aby od tohoto útoku bylo upuštěno,
- pro přerušování činnosti bezpilotního letadla, pokud není možné tuto činnost přerušit jinak, a to na území kde je tato činnost zakázána,

- pro zamezení útěku ze střeženého objektu nebo střeženého stanoviště ozbrojené osobě nebo osobě, která je podezřelá ze spáchání zvláště závažného trestného činu, kterou není jiným možným způsobem zadržet. (Slovensko, 2002)

Policejní sbor

Policejní sbor Slovenské republiky je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 171/1993 Z. z., o Policajnom zbore, a to pouze při výkonu své činnosti. V tomto zákoně jsou vedeny všechny podmínky, které musí příslušník Policie SR splňovat. Dle tohoto zákona nám § 61 odst. 2 říká, že zbraní je považována střelná zbraň s jednotlivými doplňky a střelivem, bodná zbraň a zbraň hromadného účinku. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- pokud se jedná o nutnou obranu nebo krajní nouzi,
- pokud se pachatel, proti kterému je zakročeno, na výzvu nevzdá anebo nechce opustit svůj úkryt,
- pokud není jiná možnost, jak překonat odpor směřující ke zmaření služebního zákroku,
- aby byl znemožněn útěk pachatele, kterého nelze jiným způsobem zadržet,
- jestliže osoba, proti které byla použita hrozba střelnou zbraní nebo užití varovného výstřelu do vzduchu, neuposlechne výzvu policisty na zabezpečení všech osob,
- jestliže není možné jinak zastavit dopravní prostředek, kterým řidič svou bezohlednou jízdou ohrožuje zdraví a život osob a na opakovanou výzvu nebo znamení podle předpisů nezastaví,
- aby byl odvrácen útok, kterým je ohrožen střežený objekt anebo prostor, kde je vstup zakázán, a to po marné výzvě, aby od tohoto útoku bylo upuštěno,
- aby došlo k zneškodnění zvířete ohrožující zdraví nebo život,
- aby v prostoru, kde se nachází státní hranice, přinutil zastavit dopravní prostředek, kterého řidič na opakovanou výzvu nereaguje. (Slovensko, 1993)

Sbor vězeňské a justiční stráže

Sbor vězeňské a justiční stráže (SVJS) je oprávněn držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 4/2001 Z. z., o Zbore vazenskej a justičnej stráže, a to pouze při výkonu své činnosti. Členové SVJS jsou oprávněni k držení a používání zbraní pro zabezpečení zásahových skupin SVJS. Tyto zásahové skupiny jsou určeny pro potlačení nepokojů v jednotlivých věznicích, ústavech, a to zejména při násilných událostech, při kterých je zásadním způsobem ohroženo zdraví a život ostatních osob nacházejících se v tomto zařízení. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- v nutné obraně a krajní nouzi,
 - pokud není možné překonat odpor směřující ke zmaření služebního zákroku,
 - pokud se obviněný nebo odsouzený, proti kterému je veden zákrok, na výzvu nevzdá nebo odmítá opustit svůj úkryt,
 - pokud osoba, proti které byla použita hrozba střelnou zbraní nebo varovný výstřel do vzduchu, neuposlechne výzvu, která je na zajištění své nebo bezpečnosti ostatních,
 - podle služebních předpisů, které upravují strážní službu a eskortní činnost, na zamezení útěku osoby, která je umístěna v detenčním ústavě, obviněná nebo odsouzená, kterou není možno zadržet jinak, anebo na odvrácení útoku, který ohrožuje střežený objekt nebo strážní stanoviště,
 - na zabránění činnosti letadla, které by mohlo narušit výkon vazby nebo trestu.
- (Slovensko, 2001)

Finanční správa

Finanční správa je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 652/2004 Z. z., o orgánech štátnej správy v colníctve. Dle tohoto zákona jsou celníci ozbrojeným sborem a podle tohoto zákona jsou oprávněni držet a nosit zbraň. Dochází zde ke spolupráci mezi ostatními složkami jako je např. policie, ostatní státní orgány při dodržování závazků na mezinárodní úrovni, jako jsou především činnosti obchodní a finanční. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- v nutné obraně nebo krajní nouzi,
- pokud se pachatel, proti kterému je veden zákrok, na tuto výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,
- pokud není možno jiným způsobem překonat odpor, který směřuje k překonání služebního zákroku,
- aby došlo k zamezení útěku pachatele, kterého není možno jiným způsobem zadržet,
- pokud osoba, proti které byla použita hrozba střelnou zbraní nebo varovný výstřel do vzduchu, neuposlechne výzvu, která je na zajištění své nebo bezpečnosti ostatních,
- pokud není možné zastavit dopravní prostředek, kterým řidič svou jízdou zásadně ohrožuje zdraví a život osob a na opakovanou výzvu celníka nereaguje a vozidlo nezastaví,
- aby byl odvrácen útok, který je veden na střežený objekt, objekt finanční správy anebo místo, kde je vstup zakázán, a to po marné výzvě, aby od tohoto útoku bylo upuštěno,
- aby zneškodnil zvíře, které vážně ohrožuje zdraví nebo život celníka a jiných osob;
- aby bezprostředním způsobem v prostoru státní hranice přinutil zastavit vozidlo, jehož řidič na opakovanou výzvu nebo znamení nereaguje. (Slovensko, 2004)

Obecní policie

Obecní policie je oprávněna držet, nosit a používat služební zbraň na základě zákona č. 564/199 Zb., o obecnej policii. Dle § 19 tohoto zákona se stanovuje, že příslušník obecní policie nosí zbraň při pracovní činnosti, pokud obec, která zřizuje tuto obecní policii nerozhodne jinak. V rámci tohoto účelu je zbraní chápána krátká kulová zbraň, kde vlastníkem této zbraně je podle předpisů obec. (Tvrdá, 2018)

Použití zbraně:

- v případě nutné obrany nebo krajní nouze,

- aby došlo k odvrácení nebezpečného útoku, který ohrožuje chráněný objekt nebo místo, kde je zakázán vstup, a to po marné výzvě, aby od útoku bylo upuštěno,
- zabránění útěku pronásledované osoby nebo osoby, která je pod střeženým dohledem, které byla anebo bude omezena osobní svoboda. (Slovensko, 1991)

6.3 Vyjádření autora k odlišnému řešení právní úpravy

Držení, nošení a používání střelných zbraní u ozbrojených sil a bezpečnostních sborů upravují zákony jednotlivých složek, které mohou být dále rozděleny.

U ozbrojených sil České a Slovenské republiky vychází držení, nošení a používání střelných zbraní z příslušných zákonů o ozbrojených silách. Jsou tedy oprávněny nakládat se zbraněmi pouze ve výkonu své funkce. V mnoha bodech se tyto zákony podobají, což plyne z původního společného znění zákona. Použití zbraní u ozbrojených sil se mezi výše zmíněnými státy lehce liší, ale to jen formou výkladu a samotná struktura a původní myšlenka zůstává stejná. Rozdělení bezpečnostních sborů obou zemí je odlišné. Konkrétně v rozdělení a samotném výkonu funkce jednotlivých bezpečnostní sborů, které svou funkci vykonávají. V rámci Slovenské i České republiky jsou jednotlivé ozbrojené složky bezpečnostních sborů oprávněné nakládat se zbraněmi a střelivem pouze při výkonu své funkce a pokud si to žádá neodkladná situace. Zásadní rozdíly jsou patrné v situacích, ve kterých mají právo tyto zbraně používat.

Použití zbraně je u obou států u jednotlivých bezpečnostních sborů různé. A to v zásadě vychází z činností, které jednotlivé složky provádějí. Sbor vězeňské a justiční stráže Slovenské republiky má např. v rámci použití zbraně uvedeno, že může zneškodnit činnost letadla, které by mohlo narušit výkon služby trestu u odsouzených osob. Vězeňská a justiční stráž České republiky nic takového neuvádí, ale samotnou činnost při použití tohoto prostředku řeší interními předpisy.

Jednotlivé státy mají odlišně strukturovány ozbrojené bezpečnostní sbory dle potřeb a charakteru zabezpečení jednotlivých státních sektorů. Zde se ukazují odlišnosti v rozdělení a hierarchii jednotlivých sborů. Na první pohled podobné bezpečnostní sbory obou států se v charakteru své činnosti rozcházejí a úkoly, které plní jsou mnohdy propojeny s jinou složkou státu.

7 PRŮBĚH ROZHOVORU

Na otázky v rámci rozhovoru odpovídalo celkem 10 respondentů, kteří byli poměrově rozdělení na 5 příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a 5 osob z různého civilního prostředí, kteří jsou držitelé zbrojního oprávnění. Dle tabulky 1 je patrné, že se jednalo o příslušníky Armády ČR, Policie ČR, Vězeňské služby a oproti tomu v civilním sektoru o zaměstnance, sportovní střelce nebo podnikající osoby, přičemž jedna tato osoba podniká na úseku zbraní a střeliva.

Tabulka 1: Jaké je Vaše povolání a co vás pojí s problematikou zbraní a střeliva? (Zdroj: Vlastní zdroj)

1	Příslušník AČR
2	Příslušník Vězeňské služby
3	Příslušník PČR
4	Příslušník AČR
5	Příslušník AČR – instruktor střelecké přípravy
6	Podnikající osoba v prodeji zbraní a střeliva
7	Podnikající osoba v provozu střelnice
8	OSVČ – držitel zbrojního průkazu a zbraní pro sportovní střelbu
9	Pracovník bezpečnostní agentury
10	OSVČ – držitel zbrojního průkazu a zbraní pro sportovní střelbu

V tabulce 2 uváděli své odpovědi respondenti z ozbrojených sil a bezpečnostních sborů takřka jednotně a to zejména, že oprávnění držet a nosit zbraň vychází z výkonu funkce. Jeden respondent uvedl strohou odpověď, díky čemuž se lze domnívat, že o držení a nošení zbraně nemá takový přehled, s jakým by s výkonem této funkce měl být. Oproti tomu respondent, který je instruktor střelecké přípravy názorně rozvedl problematiku držení a nošení zbraně v rámci ozbrojených sil.

Odpovědi na otázky v rámci civilního sektoru byly jednoduše zodpovězeny, a to svědčí o vysoké odborné a teoretické znalosti v problematice držení a nošení zbraně. Respondent, který podniká na úseku zbraní a střeliva uvedl i podmínku, která je potřebná k držení

zbraní při prodeji, a to zejména založení koncesované živnosti. Respondent, který pracuje u bezpečnostní agentury dále rozvedl, že pro výkon svého povolání musí splňovat podmínku skupiny zbrojního průkazu D–k výkonu povolání.

Tabulka 2: Podle jakého oprávnění smíte držet a nosit zbraň? (Zdroj: Vlastní zdroj)

1	Se zbraní jsem oprávněn disponovat pouze při výkonu své funkce a v pracovní době.
2	Při výkonu své funkce a při situacích, kdy se předpokládá určité riziko. Každopádně je tohle spojené pouze v návaznosti na přímý výkon služby.
3	Dle zákona o policii ČR. Tím mám na mysli, že toto oprávnění je provázané s výkonem této funkce.
4	Protože jsem voják a tohle oprávnění máme.
5	Tohle oprávnění je provázáno s výkonem povolání a na tomto základu jsem oprávněn držet a používat jakékoliv zbraně v AČR, se kterými jsem se seznámil a byl na tento typ zbraně přeškolen. Pokud se jedná o civilní prostředí, tak jsem držitelem ZP.
6	Já jako osoba můžu držet a nosit zbraň na základě ZP, ale jako podnikající osoba můžu držet zbraně na základě založení koncesované živnosti týkající se zbraní.
7	Zbraň smím držet a nosit na základě mého ZP.
8	Na základě toho, že jsem držitelem ZP
9	Zbraň smím nosit na základě vydaného ZP a pokud se to týká mého zaměstnání v bezpečnostní agentuře, tak je to konkrétně skupina D–k výkonu povolání.
10	Jsem držitelem ZP, to mě opravňuje držet a nosit zbraň.

Podle tabulky 3 na otázku: „Jak hodnotíte stanovení právní úpravy (podmínky) pro získání ZP?“ uváděli odpovědi respondenti z ozbrojených sil a bezpečnostních sborů velice podobně, a to že se shodují na správně postavené právní úpravě pro získání ZP. Ne všichni jsou držitelé ZP, ale i tak podstatná většina odpověděla, že stávající právní úprava je v pořádku.

Odpovědi napříč civilním sektorem se už zásadně lišily. Nadpoloviční většina je se stávajícími podmínkami spokojena, ale zásadně se ohrazují vůči špatné manipulaci u držitelů ZP. Dva respondenti jednoznačně uvedli, že tyto podmínky by měly být přísnější.

Tabulka 3: Jak hodnotíte stanovení právní úpravy (podmínky) pro získání ZP? (Zdroj: Vlastní zdroj)

1	Nejsem držitelem ZP, ale zajímám se o něj. V rámci ČR bych řekl, že podmínky jsou adekvátní a jasně stanovené.
2	Z mého pohledu mi přijdou adekvátní, ale když vidím některé odsouzené osoby za spáchané tresty se zbraní, tak bych tyto podmínky zpřísnil. Minimálně bych nařídil povinné psychologické vyšetření pro budoucí držitele.
3	Právní úprava je stanovená velice dobře. Bohužel dnešní doba je nevyzpytatelná, a tak i zpřísnění této právní úpravy by k ničemu nevedlo. Možná snad by stálo za zmínku, přidat ke ZP povinné psychologické vyšetření, aby se eliminovaly prvky vzniku trestné činnosti se zbraní.
4	Sám nemůžu hodnotit, protože ZP nemám a nechci, ale přijde mi to v pořádku.
5	Pokud se ptáte na armádu, tak je to stanoveno tak, jak musí, jinak to snad ani nejde. A pokud se jedná o civilní sektor, tak ČR má systém pro získání ZP nastaven velice dobře. Ano setkáte se s osobami, u kterých nechápete, jak mohou držet zbraň, ale tohle by částečně mohla vyřešit povinná psychologická vyšetření nebo posudkový lékař, který bude pro všechny jednotný.
6	Podmínky pro získání ZP jsou adekvátní, akorát občas se setkávám s problematickou manipulací se zbraní u jednotlivých zákazníků.
7	Podmínky jsou adekvátní, ale v poslední době se častěji setkávám s neodbornou manipulací na střeňnici, což je velkou hrozbou pro ostatní ukázněné uchazeče. Sám si někdy říkám, jak mohli udělat zkoušky na ZP.
8	Podmínky pro získání ZP bych jednoznačně zpřísnil. Když vidím manipulaci ze zbraní a zacházení s ní, tak nechápu, jak tomuto člověku mohl být vydán ZP.
9	Z mého pohledu jsou podmínky málo selektivní a rozhodně bych je zpřísnil. V mé praxi jsem se setkal s lidmi, u kterých sem nechápal, jak mohou být majiteli ZP.
10	Podmínky pro získání jsou dle mého názoru dobře nastavené a nic bych neměnil.

V tabulce 4 uváděli respondenti své odpovědi jednotným způsobem, a to zejména tak, že podmínky pro držení jsou v zákoně jednoduše definovány, a to jak v rámci služebního, tak i civilního sektoru. Jeden respondent uvedl zkrácené zhodnocení se zahraničím a podmínky pro držení v ČR uvedl jako jednodušší a srozumitelné. Respondent, který vykonává povolání u bezpečnostní agentury se této problematice věnoval více z důvodu použití zbraně ve své profesi a také tyto podmínky uvedl jako jednoduché a srozumitelné.

Tabulka 4: Jakého jste názoru na podmínky držení zbraní v ČR a jak je hodnotíte? (Zdroj: Vlastní zdroj)

1	Jako voják držím zbraně z výkonu funkce příslušníka ozbrojených sil a s žádnými omezeními jsem se nikdy nesetkal. Snad když jsme jeli do zahraničí, ale to bylo vždy dopředu domluveno. Za mě hodnotím dobře.
2	Podmínky jsou nastaveny dobře a hodnotím je kladně.
3	Podmínky pro držení zbraně jsou stanovené zákonem o policii a v tom nevidím žádný problém, jsou nastavené správně. Co se týká civilního prostředí, tak zákon o zbraních jasně definuje, jaké jsou podmínky pro držení, a i tyto podmínky hodnotím kladně.
4	Já držím zbraň na základě toho, že jsem příslušníkem AČR. Pokud hodnotím držení v civilním sektoru, dle mě je vše v pořádku.
5	Pokud se jedná o držení v rámci výkonu funkce, tak je to jasné. Držení zbraní v civilním prostředí je trochu sporné s nošením, ale to jen vychází z praxe, protože jsem tuto problematiku řešil. Ve finále je to dle mého názoru dobře zpracované a hodnotím ji velmi dobře.
6	Za mě jsou podmínky pro držení uvedeny v zákonu jasně a jednotlivé zbraně můžete držet podle kategorií zbrojního průkazu. Hodnotím dobře.
7	Držení zbraní je uvedené v zákoně a z toho vycházím, za mě je to správně uvedeno.
8	Vzhledem k tomu, že jezdím na závody do zahraničí a tuto problematiku jsem si studoval, tak můžu porovnat. Naše specifika pro držení zbraně jsou jednodušší a srozumitelná. Hodnotím je dobře.
9	Tento pojem jsem si vzhledem k tomu, že jsem držitelem zbraně a současně nosím tuto zbraň k výkonu mé práce, dobře nastudoval a hodnotím ji jako kvalitně zpracovanou a srozumitelnou.
10	Podmínky pro držení jsou jasně stanoveny a hodnotím je jako velmi dobré.

Tabulka 5 nám znázorňuje drobné odchylky v odpovědích. Respondent, který pracuje u vězeňské služby uvedl, že nošení zbraní v rámci jeho výkonu funkce na daných místech nese určitá omezení. Oproti tomu respondent od Policie ČR poukázal na specifika stanovená v zákonu o zbraních a střelivu, kde jsou jasně definovaná místa a situace, kde se zbraň nosit nesmí nebo naopak, kde je ostraha objektu opatřena služební pistolí a může ji nosit viditelně.

Tabulka 5: Jakého jste názoru na podmínky nošení zbraní v ČR a jak je hodnotíte? (Zdroj: Vlastní zdroj)

1	Nošení hodnotím stejně jako držení zbraně.
2	Nošení zbraně je v rámci vězeňské služby upraveno a to tak, že jsou omezení, kde se nesmí nosit zbraně, jako jsou prostory, ve kterých se pohybují odsouzené osoby. Celkově nošení hodnotím stejně jako držení.
3	Podmínky pro nošení zbraně jsou správně nastaveny a současně s tím se pojí i zákonem stanovená místa, kde se zbraně nosit nesmí nebo naopak místa, kde personál je oprávněn zbraň nosit viditelně. Hodnotím je jako dobře definované.
4	Mám stejný názor jako na držení. Hodnotím je jako dobře postavené.
5	Podobně, jak jsem zmínil u držení. Tyto dva pojmy na sebe navazují a hodnotím je stejným způsobem čili dobře.
6	Nošení zbraní vychází ze zákona a stejně jak držení, jsou zde určena specifika při nošení. Hodnotím obdobně jako držení – dobře.
7	Nošení zbraně je dané zákonem a je správně uvedeno. Hodnotím kladně.
8	Podmínky pro nošení jsou jasně stanoveny. Jen je zapotřebí si uvědomit daný moment, kdy se jedná o držení a kdy o nošení. Nošení hodnotím také dobře.
9	Tyto podmínky jsou jasně stanoveny a hodnotím je jako dobré.
10	Podmínky jsou dány zákonem a stanoveny jasně. Hodnotím je jako dobré.

V tabulce 6 na otázku, zda by změnili podmínky pro získání zbrojního průkazu, uváděli své odpovědi respondenti z ozbrojených sil a bezpečnostních sborů nadpoloviční většinou, že ano, a to zejména z důvodu přidání psychologického vyšetření pro budoucí anebo stávající držitele zbraní. Zásadní vliv na zpřísnění podmínek pro získání ZP ve služebním sektoru má za následek to, že se setkávají napříč svojí praxí s různými případy, kde figurovala střelná zbraň.

Respondenti napříč civilním sektorem by rovněž změnili podmínky pro získání ZP. A to především z důvodu neodborné manipulace, se kterou se častěji setkávají, z toho jedna odpověď poukazuje na stanovení přísnějších podmínek pro budoucí držitele zbraní.

Tabulka 6: Změnil/a byste podmínky pro získání ZP potažmo držení a nošení zbraní v ČR? Pokud ano z jakého důvodu? (Zdroj: Vlastní zdroj)

1	Ne
2	Ano – chování držitelů zbraní (přidat psychologické vyšetření)
3	Ano – chování držitelů zbraní (přidat psychologické vyšetření)
4	Ne
5	Ano – chování držitelů zbraní (přidat psychologické vyšetření)
6	Ano – neodborná manipulace se zbraní
7	Ano – neodborná manipulace se zbraní
8	Ano – neodborná manipulace se zbraní
9	Ano – málo selektivní (zvětšit přísnost a důraz na budoucí držitele zbraní)
10	Ne

Dle tabulky 7 na otázku: „Dostal/a jste se do situace, při které jste použil/a zbraň pro ochranu zdraví, života nebo majetku?“ odpověděli respondenti z ozbrojených sil, bezpečnostních sborů, že se do situace, při které museli použít zbraň, dostali pouze dva příslušníci, kteří tuto zbraň byly nuceni použít při výkonu své funkce.

Stejně tak odpověděli dva respondenti z civilního sektoru, že se dostali do situace, kdy byli nuceni použít zbraň a z toho jeden uvedl, že se jednalo o varovný výstřel.

Tabulka 7: Dostal/a jste se do situace, při které jste použil/a zbraň pro ochranu zdraví, života nebo majetku? (Zdroj: Vlastní zdroj)

1	Ne	6	Ne
2	Ne	7	Ne
3	Ano – při výkonu služby	8	Ano
4	Ano – při výkonu služby proti zvířeti	9	Ano – při použití varovného výstřelu
5	Ne	10	Ne

7.1 Vyhodnocení rozhovoru

Pro lepší přiblížení problematiky držení a nošení střelných zbraní, byla použita průzkumná metoda polostrukturovaného rozhovoru. Průzkumu se účastnili příslušníci ozbrojených sil, bezpečnostních sborů AČR a lidé z civilního sektoru, kteří mají v držení zbrojní průkaz. Cílem této metody bylo zjistit názory jednotlivých osob rozdělených do dvou skupin, na problematiku držení a nošení střelných zbraní. První otázka cílila na zjištění povolání jednotlivých respondentů. Celkem bylo dotázáno deset osob a z toho tři příslušníci AČR, jeden příslušník PČR a Vězeňské služby, dále pak z civilního sektoru dvě osoby, které drží zbrojní průkaz pro sportovní účely, dvě osoby podnikající na úseku zbraní a střeliva a jeden pracovník bezpečnostní agentury. Druhá otázka cílila na zjištění, dle jakého oprávnění smí držet a nosit zbraň. Zde uváděli respondenti obou skupin takřka jednotně. Ve služebním sektoru, až na jednu částečnou výjimku, uvedli přesné odpovědi, a to že oprávnění vychází z výkonu dané funkce. Respondenti z civilního sektoru byli také v odpovědích jednotní a přesně uvedli, že oprávnění držet a nosit zbraň jsou na základě zkoušek odborné způsobilosti a následně vydaného ZP. Třetí otázka směřovala na hodnocení stávající právní úpravy a podmínek pro získání ZP. Služební sektor z většiny uvedl, že nastavení současné právní úpravy je adekvátní, ale také dodávají, že částečné úpravy by byly prospěšné jako jsou např. povinné psychologické vyšetření pro budoucí držitele. Civilní sektor nadpoloviční většinou uváděl, že stávající právní úprava je adekvátní a z toho dva uvedli jednoznačné zpřísnění. Zásadní poukazovanou problematikou je neodborná manipulace, se kterou se setkávají. Čtvrtá otázka se týkala podmínek držení zbraní a jejich zhodnocení. Respondenti služebního sektoru uvádí, že jednotlivé podmínky pro držení zbraní při výkonu povolání jsou správně nastaveny. Civilní sektor se rovněž jednotně shoduje. Jeden respondent uvádí, že v rámci sportovní střelby jezdí do zahraničí na závody a danou problematiku je schopen porovnat a uvádí jednoduší výklad zákona a určitou flexibilitu. Pátá otázka se týká podmínek pro nošení zbraní a jejich zhodnocení. Zde se obě skupiny shodují na dobře nastaveném zákoně stejně jako u držení. Ovšem je zde výjimka, a to u Vězeňské služby, která má určitá omezení v lokaci míst, kde lze nosit zbraň a kde ne. Šestá otázka cílí na změnu podmínek pro získání ZP či držení a nošení zbraní v podmínkách ČR. Zde respondenti ze služebního sektoru uvádí nadpoloviční většinou, že by podmínky změnili, a to zejména v přidání povinného psychologického vyšetření. Civilní sektor se rovněž nadpoloviční většinou shoduje na změně, a to zejména v neodborné manipulaci se zbraní a tím i spojené zpřísnění zkoušek odborné způsobilosti.

Sedmá a poslední otázka cílí na použití zbraně při ochraně zdraví, života nebo majetku. Zde uvádějí z obou skupin dva respondenti, že tuto zbraň použili. Ve služebním sektoru tak bylo učiněno s výkonem funkce a jeden příslušník z řad AČR uvedl, že tak bylo užito proti zvířeti. V civilním sektoru uvádí osoba která, je zaměstnaná u bezpečnostní agentury, že užila zbraň k varovného výstřelu.

Dle výše uvedených rozhovorů se podařilo analyzovat jednotlivý přístup příslušníků ozbrojených bezpečnostních sborů a civilních držitelů ZP na právní úpravu držení a nošení zbraní. Z rozhovorů souhrnně vyplývá, že stávající právní úprava je dobře nastavena ovšem jako zásadní nedostatky se ukazují špatná manipulace a neodborné chování u držitelů zbraní. Jako reakci na tyto nedostatky bylo navrhováno aplikování povinných psychologických vyšetření pro uchazeče a na neodbornou manipulaci bylo navrhováno zpřísnění požadavků na manipulaci se zbraní při konání zkoušek odborné způsobilosti. Dále pak malé procento respondentů uvedlo, že museli použít zbraň při ochraně zdraví, života nebo majetku.

8 DOPORUČENÍ AUTORA K DALŠÍMU VÝVOJI

Civilní sektor

Právní rámec na úseku zbraní a střeliva je v rámci České republiky na velice dobré úrovni. Problematika držení a nošení zbraně a její výklad z příslušného zákona může být na první pohled trochu méně chápavá. Ze zákona vyplývá jasná provázanost mezi držením a nošením zbraně. Určení správného momentu, kdy se jedná o držení a kdy o nošení, může tvořit v zásadě malý problém. V daném směru by zákon mohl dostat jasné definice a stanovit jasné postupy, kdy tyto dva pojmy budou zřetelně odlišeny. Problematika bude pro potřeby držitelů zbraní snazší. Z aplikované metody rozhovoru nám vyplývá, že určité nedostatky jsou v neodborné způsobilosti jednotlivých držitelů ZP či zbraní, zde se nabízí aplikování povinných psychotestů a zpřísnění postupů hodnocení při odborné manipulaci se zbraní.

Zásadním prvkem v rámci zákona o zbraních jsou předpisy Evropské unie, které si kladou za cíl sjednotit tuto problematiku napříč celou Evropskou unií. Z tohoto důvodu dochází k novelizacím Českého zákona o zbraních a střelivu, z nichž poslední novelizace v roce 2021 je nejrozsáhlejší a dochází k úpravě kategorií zbraní, vytvoření číselníku zničených zbraní atd. Novelizace byla hodně diskutované téma a na základě toho dochází k ukotvení do ústavy České republiky právo držet zbraň. Předpisy Evropské unie jsou v rámci České republiky spíše byrokratickou přítěží z důvodu již dobře nastaveného a fungujícího systému. Nikdy není možné, aby došlo ke sjednocení řady zemí na jednotnou právní úpravu, a tak se nabízí řešení zůstat pouze u sjednocených podmínek vývozu a dovozu zbraní, které jsou určeny k obchodování. Vnitřní předpisy a zákony jednotlivých členských států budou vždy jiné, a tak další vývoj v této situaci se zdá být zbytečný.

Použití zbraní je v zákoně obecně. Avšak je přesně popsáno, za jakých podmínek je držitel oprávněn tuto zbraň použít. Toto ukotvení má jasný charakter – ten, co použije zbraň bude vždy kvalifikován jako viník, pokud se neprokáže, že situace, při které byla tato zbraň použita, byla nutná obrana nebo krajní nouze. V rámci závažné trestní kriminality, která v posledních letech stoupá, tuto novelizaci hodnotím velice kladně.

Služební sektor

Držení, nošení a používání střelných zbraní vychází vždy z příslušného zákona o ozbrojených silách a jednotlivých bezpečnostních sborech. Samotné držení a nošení je přímo spojeno s výkonem funkce a činností, kterou daný pracovník vykonává. V tomto

jsou patrné zásadní rozdíly, a to zejména v druhu zbraní, které jsou v držení jednotlivých složek. Prostředí, ve kterých složky působí jsou odlišná a vyžadují si tak různá specifika. Od toho se i odvíjí použití zbraně, které je v zásadě u všech složek podobné, avšak z důvodu místa, kde tyto složky působí, potřebují reagovat na různé situace, při kterých je použití zbraně neodkladné. Problematika držení, nošení a použití zbraně je v rámci těchto složek velice dobře zpracována. Těžko říci, jestli daná situace vyplývá z toho, že směrnice Evropské unie se neprolínají do služebního sektoru a tím zůstává určitá flexibilita možnosti s nakládáním se zbraněmi dle uvážení státu a jednotlivých ministerstev, pod které tyto složky spadají.

ZÁVĚR

Hlavním cílem práce bylo provedení analýzy a komparace zákonů a legislativy České a Slovenské republiky na úseku zbraní a střeliva, konkrétně zaměřené na držení, nošení a použití zbraně. V rámci vývoje obou zemí byla do roku 1993 jednotná právní úprava. Rozdělení Československa zapříčinilo samostatný vývoj zbraňové legislativy v obou zemích. Slovenská republika vydala nový zákon, který nebyl díky časové tísní kvalitní. Z důvodu podstatných nedostatků dochází v roce 2003 k vydání nového zákona a tento zákon je stále platný. Česká republika zůstala u podoby starého zákona a tím si ponechala výraznou rezervu na přípravu nového zákona, který byl v zásadní podobě co nejvíce rozpracován a přiblížen požadavkům Evropské unie. Nový zákon byl vydaný v roce 2002 a postupem času se vstupem do Evropské unie se ukazuje jako velice efektivní, protože složení zákona zůstalo stejné a tím nedocházelo k radikálním změnám v podobě jednotlivých složek státu. V rámci obou států lze pozorovat, že při vytváření zákonů mělo podstatný vliv přijetí obou zemí do Evropské unie a tím i implementaci těchto směrnic.

Mezi legislativou obou zemí je výrazná podobnost, avšak při komparaci spatřujeme značné odlišnosti, zejména pak v podobě aplikování přijímaných novelizací, konkrétně směrnic Evropské unie. Jako zásadní odlišností se ukazuje rozdělení kategorií zbraní, které byly v české právní úpravě změněny v rámci novelizace v roce 2021. Jednotlivé výklady zákonů se navzájem mezi sebou liší, a to i za podmínek, že byly novelizovány dle stejné směrnice Evropské unie. Držení zbraní v podmínkách České republiky koresponduje s nošením zbraní a tyto dva pojmy se navzájem doplňují. Zatím co ve Slovenské republice jsou tyto pojmy rozděleny a jasně definovány. V rámci České republiky byla aplikována metoda rozhovoru se skupinou respondentů, kteří byli poměrově rozděleni do služebního a civilního sektoru. Z této metody vyplývá, že zásadní nedostatky jsou v odborné způsobilosti jednotlivých držitelů ZP potažmo držitelů zbraní. Tito respondenti uvedli, že v rámci zefektivnění by bylo vhodné nastavit povinná psychologická vyšetření a nastavit přísnější kritéria k manipulaci se zbraní.

Podstatnou skupinou v rámci držení, nošení a používání střelných zbraní jsou ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory. Zde se ukazují značné rozdíly vycházející z potřeb jednotlivého státu disponovat ozbrojeným bezpečnostním sborem na dané úrovni. Tyto samostatné složky se řídí podle příslušného zákona, ke kterému jsou přímo vázány. Zásadní vliv na ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory má výjimka směrnice

Evropské unie, která neupravuje držení, nošení a používání zbraní a střeliva v rámci těchto složek. Samotné státy se tak v tomto případě realizují dle své vnitřní bezpečnosti.

Dle vývoje stávající situace můžeme předpokládat, že další dílčí právní úpravy v rámci zákona o zbraních a střelivu budou následovat, aby došlo k co nejvýraznějšímu odrazu zbraňové politiky Evropské unie.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAČKOVSKÁ, Milena a Pavel NOVÁK, 2003. *Zákon o zbraních s komentářem a prováděcími předpisy*. Praha: Linde. ISBN 80-720-1426-9.

BARTOŠEK, Jan a Milena BAČKOVSKÁ, 2021. *Zbraně a střelivo*. V Praze: C.H. Beck. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-843-6.

ČESKO, 1990. Zákon č. 84/1990 Sb.: Zákon o právu shromažďovacím. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-84?text=84%2F1990&citace=1>

ČESKO, 1991. Zákon č. 553/1991 Sb.: o obecní policii. *Www.zakonyprolidi.cz*[online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553?citace=1#f1395458>

ČESKO, 1992. Zákon č. 555/1992 Sb.: o Vězeňské a justiční stráži České republiky. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-555?text=555%2F1992&citace=1>

ČESKO, 1995. Zákon č. 288/1995 Sb.: o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních). *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-288?citace=1>

ČESKO, 1998. Zákon č. 13/1998 Sb.: , kterým se mění a doplňuje zákon č. 288/1995 Sb. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-13?citace=1>

ČESKO, 1999. Zákon č. 219/1999 Sb.: o ozbrojených silách České republiky. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219?citace=1>

ČESKO, 2002. Zákon č. 119/2002 Sb.: Zákon o střelných zbraních a střelivu. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119?text=119%2F2002&citace=1>

ČESKO, 2002. Zákon č. 320/2002 Sb.: o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-320?citace=1>

ČESKO, 2003. Zákon č. 227/2003 Sb.: , kterým se mění zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-227?citace=1>

ČESKO, 2003. Zákon č. 228/2003 Sb.: , kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-228?citace=1>

ČESKO, 2004. Zákon č. 537/2004 Sb.: , kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-537?citace=1>

ČESKO, 2005. Zákon č. 444/2005 Sb.: , kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-444?citace=1>

ČESKO, 2006. Zákon č. 310/2006 Sb.: o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-310?citace=1>

ČESKO, 2007. Zákon č. 170/2007 Sb.: , kterým se mění některé zákony v souvislosti se vstupem České republiky do schengenského prostoru. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2007-170?citace=1>

ČESKO, 2008. Zákon č. 124/2008 Sb.: , kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-124?citace=1>

ČESKO, 2008. Zákon č. 189/2008 Sb.: , kterým se mění zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-189?citace=1>

ČESKO, 2008. Zákon č. 273/2008 Sb.: o Policii České republiky. : *www.zakonyprolid.cz* [online]. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273?citace=1>

ČESKO, 2008. Zákon č. 484/2008 Sb.: , kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-484?citace=1>

ČESKO, 2009. Zákon č. 40/2009 Sb.: trestní zákoník. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#p118-1>

ČESKO, 2009. Zákon č. 41/2009 Sb.: o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-41?citace=1>

- ČESKO, 2009. Zákon č. 227/2009 Sb.: , kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-227?citace=1>
- ČESKO, 2009. Zákon č. 281/2009 Sb.: , kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-281?citace=1>
- ČESKO, 2010. Zákon č. 148/2010 Sb.: , kterým se mění zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2010-148?citace=1>
- ČESKO, 2011. Zákon č. 375/2011 Sb.: , kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-375?citace=1>
- ČESKO, 2011. Zákon č. 420/2011 Sb.: o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-420?citace=1>
- ČESKO, 2012. Zákon č. 17/2012 Sb.: o Celní správě České republiky. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-17?text=celn%C3%AD%20spr%C3%A1va&citace=1>
- ČESKO, 2012. Zákon č. 167/2012 Sb.: , kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-167?citace=1>
- ČESKO, 2013. Zákon č. 170/2013 Sb.: kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-170?citace=1>
- ČESKO, 2013. Zákon č. 281/2013 Sb.: který se mění zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-281?citace=1>
- ČESKO, 2015. Zákon č. 204/2015 Sb.: kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-204?citace=1>

- ČESKO, 2015. Zákon č. 206/2015 Sb.: o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-206?citace=1>
- ČESKO, 2016. Zákon č. 229/2016 Sb.: kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-229?citace=1>
- ČESKO, 2016. Zákon č. 455/2016 Sb.: kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-455?citace=1>
- ČESKO, 2017. Zákon č. 183/2017 Sb.: kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-183?citace=1>
- ČESKO, 2017. Zákon č. 222/2017 Sb.: kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-222?citace=1>
- ČESKO, 2021. Zákon č. 13/2021 Sb.: kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-13?citace=1>
- ČESKO, 2021. Zákon č. 261/2021 Sb.: kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-261?citace=1>
- ČESKO, 2021. Ústavní zákon č. 295/2021 Sb.: kterým se mění Listina základních práv a svobod, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-295?citace=1>
- ČESKO, 2011. Zákon č. 341/2011 Sb.: o Generální inspekci bezpečnostních sborů. *Www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-341?citace=1>
- ČESKOSLOVENSKO, 1983. Zákon č. 147/1983 Sb.: Zákon o zbraních a střelivu. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1983-147?citace=1>
- ČESKOSLOVENSKO, 1984. Vyhláška č. 10/1984 Sb.: Vyhláška federálního ministerstva vnitra. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1984-10?citace=1>

ČESKOSLOVENSKO, 1990. Zákon č. 49/1990 Sb.: Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-49?citace=1>

ČESKOSLOVENSKO, 1990. Vyhláška č. 264/1990 Sb.: Vyhláška federálního ministerstva vnitra. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-264?citace=1>

EVROPSKÝ PARLAMENT a RADA EVROPSKÉ UNIE, 2008. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES: kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. *Www.esipa.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z:

<https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32008L0051>

EVROPSKÝ PARLAMENT a RADA EVROPSKÉ UNIE, 2017. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853: kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. *Www.esipa.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z:

<https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32017L0853>

EVROPSKÝ PARLAMENT a RADA EVROPSKÉ UNIE, 2021. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555: o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění). *Www.esipa.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z:

<https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32021L0555>

KOMENDA, Jan, 2003. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*. Brno: Josef Tůma. ISBN 80-866-8703-1.

MAJOROŠ, Josef a Renáta MAJOROŠOVÁ, 2022. *Zbrojný preukaz: EPOS - Ing. Miroslav Mračko*. ISBN 978-80-562-0343-9.

MV ČR, 2021. Služby pro veřejnost: Zbraně, střelivo a munice. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zbrane-podlehajici-zakonu-o-zbranich-a-podminky-jejich-nabyvani-a-drzeni.aspx>

NĚMEC, Zdeněk a Vlastimil HUSÁK, 1996. *Zákon o střelných zbraních a střelivu: zákon s komentářem: rejstřík*. Praha: Prospektrum. ISBN 80-717-5038-7.

PČR, 2021. Útvary Policie ČR: Zbraňová amnestie. *Www.policie.cz* [online]. [cit. 2023-04-28]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zpravodajstvi-jen-jmk-zbranova-amnestie.aspx>

RADA EVROPSKÉ UNIE, 1991. Směrnice Rady 91/477/EHS: o kontrole nabývání a držení zbraní. *Www.esipa.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=31991L0477>

SLOVENSKO, 1991. Zákon č. 564/1991 Zb.: o obecnej polícii. *Www.zakonypreludi.sk* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1991-564>

SLOVENSKO, 1993. Zákon č. 171/1993 Z. z.: o Policajnom zbore. *Www.zakonypreludi.sk* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-171#hlava1>

SLOVENSKO, 2002. Zákon č. 321/2002 Z. z.: o ozbrojených silách Slovenskej republiky. *Www.zakonypreludi.sk* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-321>

SLOVENSKO, 2004. Zákon č. 652/2004 Z. z.: o orgánoch štátnej správy v colníctve. *Www.zakonypreludi.sk* [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-652>

TVRDÁ, Kateřina, 2018. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury. Politologická řada. ISBN 978-807-3254-650.

VOSKOPOULOS, George, 2021. *European Union Security and Defence*. Nature Switzerland. ISBN 3030488950.

ZÁRUBA, Jiří, 2021. *Zbrojní průkaz: právní předpisy a testy ke zkoušce odborné způsobilosti: právní stav ke dni ... 7. doplnění*. vyd. Praha: Leges. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-547-0.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
SK	Slovenská republika
EU	Evropská unie
EP	Evropský parlament
REU	Rada Evropské unie
CRZ	Centrální registr zbraní
ZP	Zbrojní průkaz
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
ASR	Armáda Slovenské republiky
SVJS	Sbor vězeňské a justiční stráže

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Jaké je Vaše povolání a co vás pojí s problematikou zbraní a střeliva? (Zdroj: Vlastní zdroj)	45
Tabulka 2: Podle jakého oprávnění smíte držet a nosit zbraň? (Zdroj: Vlastní zdroj).....	46
Tabulka 3: Jak hodnotíte stanovení právní úpravy (podmínky) pro získání ZP? (Zdroj: Vlastní zdroj)	47
Tabulka 4: Jakého jste názoru na podmínky držení zbraní v ČR a jak je hodnotíte? (Zdroj: Vlastní zdroj)	48
Tabulka 5: Jakého jste názoru na podmínky nošení zbraní v ČR a jak je hodnotíte? (Zdroj: Vlastní zdroj)	49
Tabulka 6: Změnil/a byste podmínky pro získání ZP potažmo držení a nošení zbraní v ČR? Pokud ano z jakého důvodu? (Zdroj: Vlastní zdroj).....	50
Tabulka 7: Dostal/a jste se do situace, při které jste použil/a zbraň pro ochranu zdraví, života nebo majetku? (Zdroj: Vlastní zdroj).....	50